VYPOČUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

ODPOVEDE NA OTÁZKY Z DOTAZNÍKA PRE DEZIGNOVANÉHO KOMISÁRA

pán Rocca BUTTIGLIONEHO

(Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť)

Časť B - osobitné otázky

Parlamentný výbor LIBE

1. ***Zaväzujete sa osvojiť si pokyny predložené Európskej rade Európskou komisiou v júni 2004 v súvislosti s programom Tampere II alebo zaväzujete sa informovať Parlament o bodoch, ktoré nemienite prevziať, alebo ich zamýšľate zmeniť a doplniť a uviesť dôvody, pre ktoré tak chcete urobiť?***

Áno. Vrelo súhlasím s prvými smermi na nový viacročný program pre spravodlivosť a vnútro, ktoré Komisia predstavila v júni. Veľmi ma zaujímal aj návrh správy na túto tému, ktorú navrhol váš predseda pán Bourlanges. Predovšetkým by som vám chcel zablahoželať za spôsob, akým prezentujete priority, pevne nasmerované k potrebám a právam občanov a národov Európy. Takisto som si s radosťou všimol vaše názory na potrebu v plnej miere využiť existujúce zmluvy, najmä článok 67 ods. 2. K tejto otázke sa podrobnejšie vrátim v odpovedi č. 3.

Ako som sa už pri mnohých príležitostiach vyjadril, naozaj si cením a vážim terajšieho komisára pána Antónia Vitorina, ktorého som mal tú česť stretnúť a hovoriť s ním o programe Tampere II. Som presvedčený o tom, že ma v októbri bude plne informovať o vývoji diskusií o novom viacročnom programe pre spravodlivosť a vnútro.

2. ***Zaväzujete sa, v súlade s ostatnými členmi kolégia, využiť všetky možnosti uvedené v platných zmluvách na posilnenie princípu demokratickej reprezentácie inštitúcií únie?***

Inštitúcie únie musia konať čo najdemokratickejšie v súvislosti s vlastnými úlohami, ktoré im vyplývajú zo zmlúv. V oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti treba v prvom rade, ako je to opísané ďalej v otázke č. 3, rozšíriť oblasti spolurozhodovania pri prijímaní rozhodnutí predpokladaných v článku 67 ods. Zmluvy o ES.

Zaväzujete sa:

3. podnietiť Radu prijať najneskôr do 5. novembra 2004 rozhodnutie, ktoré malo byť prijaté už 1.mája 2004, aby sa umožnil prechod k spolurozhodovaciemu postupu o opatreniach uvedených v hlave IV Zmluvy o ES, najmä v oblasti prisťahovalectva (čl. 67 Zmluvy o ES a Vyhlásenie č. 5 v prílohe Zmluvy z Nice)?

Áno. Ako som už spomenul, súhlasím s tým, aby sa možnosti, ktoré poskytujú Zmluvy z Amsterdamu a Nice, čo najskôr začali plne využívať. Rada by v súlade s článkom 67 ods. 2 Zmluvy o ES mala prijať rozhodnutie o zavedení postupu spolurozhodovania pre niektoré alebo všetky oblasti, zahrnuté v Hlave IV, ktoré naďalej podliehajú jednomyseľnému schváleniu v Rade a o ktorých sa s Parlamentom iba konzultuje. Oblasť občianskeho práva, ktorej väčšina podliehala od 1. februára 2003 postupu spolurozhodovania, ukazuje, aký prínos znamená pre rozhodovanie účinnosť kvalifikovanej väčšiny a demokratická zákonnosť, ktorú parlament ako spoluzákonodarca prináša.
Výsledky nedávnych prieskumov Eurobarometra sú jasné: Občania EÚ správne očakávajú, aby sa spoločné politiky v oblasti azylu, prisťahovalectva a hraníc začali bez meškania uplatňovať. Členské štáty vyslovili vo Vyhlásení č.5 v prílohe Zmluvy z Nice jasný a presný politický záväzok predložiť procedurálne opatrenia, ktoré umožnia jeho realizáciu.
Rada by teraz mala splniť svoje záväzky, a to čím skôr, tým lepšie.
Myslím si, že summit Európskej rady, ktorý sa uskutoční 5. novembra, by v tomto smere mohol byť kritickým bodom. Dohoda o ústavnej zmluve demonštrovala politickú vôľu rozšíriť spolurozhodovanie na prakticky všetky rozhodnutia v oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti. Zmluvu musia teraz ratifikovať členské štáty. V novembri by však Európska rada mala požiadať Radu, aby tak urobila v súlade s existujúcimi zmluvami. Jasné rozhodnutie v prospech spolurozhodovania ukáže spoločné odhodlanie na rozvoj spoločného prístupu a je veľmi dôležité pre realizáciu nového viacročného programu pre spravodlivosť a vnútro.

4. priznať Európskemu parlamentu účinné právo na podporu legislatívnej iniciatívy, najmä vtedy, ak prijímaná legislatíva patrí do oblasti spolurozhodovania (čl. III-234 návrhu ústavy nahrádzajúci čl. 192 Zmluvy o ES)?

Podľa Zmluvy o ES tak Európsky parlament, ako aj Rada; môžu požiadať Komisiu, aby predložila každý dôležitý návrh (článok 192 Zmluvy o ES), dokonca aj vtedy, keď príslušná oblasť nespadá do spolurozhodovania. Komisia za normálnych okolností sleduje tieto požiadavky, ale podľa rámcovej dohody s EP (bod 5) musí rýchlo a dostatočne podrobne odpovedať na tieto požiadavky.

Európsky konvent diskutoval o otázke, kto by mal mať právo legislatívnej iniciatívy, ale nakoniec sa zachoval v ústave súčasný stav s tým, že Komisia má výhradné právo iniciatívy (článok 1-26) a ústava stanovuje Komisii povinnosť odôvodniť jej odpoveď na požiadavky EP a Rady (článok III-332 a III-345). Vzhľadom na to, že Komisia teraz vykonáva svoje kompetencie pod politickou kontrolou Európskeho Parlamentu, by tieto súčasné a budúce opatrenia mali, podľa môjho názoru, tvoriť vyvážený a ucelený balík.

V tejto súvislosti by som chcel podčiarknuť rozhodujúci význam koherentných krokov únie v oblasti spoľahlivého programovania medziinštitucionálnej práce. Vítam skutočnosť, že ústava vyslovene predvída zásadu ročného a viacročného programu, ktorý je odsúhlasený medzi inštitúciami (článok I-26 ods.1). Podľa môjho názoru by bolo účinnejšie a logickejšie posúdiť a vyhodnotiť želania Európskeho parlamentu, týkajúce sa budúcich legislatívnych iniciatív v kontexte diskusie medzi inštitúciami na tému prípravy programov, než konať na základe ad hoc podľa článku III-332. V tomto duchu považujem sa rozhodujúcu aktívnu účasť Európskeho parlamentu na definovaní nového viacročného programu v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý bude základnou podmienkou na spustenie programu.

5. nenechať bez povšimnutia zamietnutie bežných legislatívnych návrhov, ako aj návrhov Komisie Európskych spoločenstiev Európskym parlamentom, prijatých "konaním vo výbore" a zmeniť a doplniť rozhodnutie Rady č. 468/99 v tomto zmysle (ako uvádza článok 1. 35 ods. 2 návrhu ústavy)?

Komisia v súvislosti s bežnými legislatívnymi návrhmi si musí ponechať právo iniciatívy a rozhodnúť o aktuálnosti a obsahu svojich návrhov. Ak Európsky parlamentu nesúhlasí s návrhom Komisie, záleží na Parlamente ako zákonodarcovi, aby prijal zodpovedajúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy.

Komisia sa v súvislosti s reformou práce výborov zaviazala vo svojom upravenom návrhu z 22. apríla 2004, citujem: „brať do úvahy pozíciu Európskeho parlamentu a Rady v prípade námietok z jednej/a alebo druhej vetvy legislatívneho orgánu“ pre všetky všeobecne uplatňované opatrenia, ktoré sa zameriavajú na použitie hlavných prvkov alebo úpravu niektorých iných prvkov základných aktov schválených v rámci postupu spolurozhodovania. Komisia v prípade nesúhlasu s jednou alebo druhou vetvou zákonodarcu bude preto môcť, berúc do úvahy pozície zákonodarcu, predložiť legislatívny návrh v rámci spolurozhodovania, alebo schváliť svoj pôvodný návrh opatrenia, alebo schváliť pozmenený a doplnený návrh, t. j. stiahnuť návrh opatrenia. Vo všetkých týchto prípadoch, vyššie uvedený návrh určuje, že Komisia bude informovať zákonodarcu o dôvodoch, ktoré viedli k tomu, že ako výkonný orgán spoločenstva prijala to alebo iné rozhodnutie. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý ukazuje pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sformulované v Corbettovej správe z 3. septembra, treba ešte prerokovať s Radou.

Právny stav sa upraví článkom I-35 ods. 2 ústavy, pretože ten ukladá Komisii legislatívnu povinnosť, ktorá zostáva pod kontrolou zákonodarcu. V tomto prípade to bude zákonodarca sám, kto zruší túto povinnosť a/alebo zablokuje schválenie delegovaného nariadenia.

6. navrhnúť Rade aspoň systematickú konzultáciu s Európskym parlamentom pri uzatváraní všetkých medzinárodných dohôd alebo prijímaní "spoločnej pozície", spadajúcej pod tretí pilier so zreteľom na skutočnosť, že tieto texty nemajú parlamentnú kontrolu na národnej úrovni, a podrobne informovať parlamentný výbor a systematicky zaujímať stanovisko k legislatívnym návrhom členských štátov alebo k realizácii opatrení, prijatých EÚ?

Existujú medzinárodné dohody, založené na právomoci spoločenstva, ktoré sa týkajú dôležitých otázok, ako je readmisia, súdna spolupráca v občianskych otázkach, alebo ustanovenia v oblasti spravodlivosti a vnútra vo všeobecných asociačných dohodách alebo dohodách o spolupráci. V týchto prípadoch by som sa zasadil o zabezpečenie toho, aby Európsky parlament bol plne zainteresovaný, ako to určuje článok 300 Zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo. Čo sa týka dohôd, zaoberajúcich sa konkrétnejšie otázkami tretieho piliera, ktoré sa zakladajú na článkoch 38 a 24 Zmluvy o Európskej únii, predsedníctvo Rady vedie rokovanie, pričom úlohou Komisie je pomáhať jej. V súčasnosti neexistuje právny záväzok o povinnosti Rady konzultovať s Parlamentom, ale určite sa jej v tom nebráni. Toto by som veľmi podporoval a budúce predsedníctva Rady budem povzbudzovať na to, aby tak začali konať. Teší ma, že ústavná zmluva rozširuje práva Európskeho parlamentu, aby sa riadne zapájal v tejto oblasti.

V súlade s Medziinštitucionálnou dohodou súhlasím s tým, že je mimoriadne dôležité, aby Komisia pokračovala v plnom informovaní Európskeho parlamentu o iniciatívach členských štátov. Myslím si, že lojálna spolupráca medzi inštitúciami - čo je zásada zakotvená v zmluvách - sa musí odrážať v primeranej a plynulej výmene informácií. Únia najlepšie funguje vtedy, keď sa všetky inštitúcie navzájom rozumejú a spolu dosahujú výsledky, ktoré sú prínosom pre všetkých. Samozrejme, členské štáty, ktoré predkladajú iniciatívy, dokážu lepšie vysvetliť ich zámer a prínos než Komisia. Ako komisár by som navrhol, aby kolégium podporilo súčasnú prax, v rámci ktorej Komisia systematicky prijíma formálnu pozíciu k legislatívnym iniciatívam členských štátov. Tieto pozície by sa mali predkladať ústne tak výboru, ako aj na plenárnej schôdzi.

Čo sa týka uplatňovania, pre oblasti prvého piliera by sa bežné a existujúce postupy mali sledovať z hľadiska legislatívy členských štátov, uplatňujúcej schválené smernice spoločenstva. Pre tretí pilier, okrem správ, vyžadovaných Komisiou na základe niekoľkých rámcových rozhodnutí, by som mal v úmysle posilniť rozširovanie informácií o uplatňovaní prostredníctvom Scoreboardu (výsledkovej tabule, pozn. prekl.), čo je nástroj, ktorý by som chcel určite zachovať v rámci nového viacročného programu, a zlepšiť sledovanie iniciatív tretieho piliera a nástrojov na bližšie sledovanie. Očakávajúc ratifikáciu ústavnej zmluvy, ktorá rozširuje bežnú monitorovaciu úlohu Komisie pre celú legislatívu v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, však musím zdôrazniť, že informácie o uplatňovaní nástrojov tretieho piliera by záviseli od toho, ktorý nástroj poskytnú členské štáty Komisii k dispozícii.

7. zmeniť nariadenie č 1049/01 s cieľom a) zabezpečiť transparentnosť legislatívnych rozpráv v Rade (ako uvádza návrh ústavy v čl. I-23 ods. 5, I-45 ods. 3, I-49 ods. 2 a II-42) a b) prístup a/alebo parlamentnú kontrolu dôverných informácií, súvisiacich s priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktoré v využívajú inštitúcie (ako je to bežné na národnej úrovni pri riešení medzi národnými parlamentmi a vládami)?

Plne súhlasím so záujmom Parlamentu zabezpečiť transparentnosť v legislatívnych rozpravách Rady. V rámci existujúcich ustanovení zmluvy existujú dva spôsoby, ako možno cieľ otvorenosti dosiahnuť:

- Verejnosť má prístup k príslušným dokumentom na základne nariadenia č. 1049/2001; legislatívne dokumenty Rady sa často sprístupňujú priamo prostredníctvom webovej stránky na internete;

- V súlade s článkom č. 207 zmluvy o ES sa publikujú výsledky hlasovaní, vysvetlenia k hlasovaniam a vyhlásenia pre zápisnice.

Návrh zmluvy zakladajúcej Ústavu pre Európu, vytvára ďalší krok smerom k väčšej otvorenosti: Článok 49 ods. 2 uvádza, že Rada verejne zasadá, keď rokuje a hlasuje o legislatívnom návrhu. Toto ustanovenie sa bude aplikovať, keď ústava vstúpi do platnosti; v tomto zmysle nebude potrebné meniť ani dopĺňať nariadenie č. 1049/2001.
Na druhej strane, Parlament nastoľuje otázku prístupu k dôverným informáciám týkajúcim sa oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktoré sú v rukách ostatných inštitúcií, s cieľom umožniť vykonávanie účinnej kontroly. Zámerom nariadenia č. 1049/2001 je vytvoriť zásady a obmedzenia práva verejnosti na prístup k dokumentom, ako to umožňuje článok 255 zmluvy. Právomoci Parlamentu zjavne presahujú právo širokej verejnosti na prístup. . Chcel by som pripomenúť, že konkrétne pravidlá už upravujú poskytovanie dôverných informácií Komisiou Parlamentu; tieto pravidlá sú obsiahnuté v prílohe III rámcovej dohody, ktorú podpísali obaja predsedovia dňa 5. júla 2000.

8. v rámci každoročnej diskusie o priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, poskytnúť Európskemu parlamentu a národným parlamentom podrobnejšie informácie o problémoch, ktoré nastali pri realizácii opatrení, s upresnením národných stanovísk a výhrad, ako aj očakávaných riešení na ich prekonanie? Zabezpečíte, aby bol Parlament informovaný o práci skupiny členských štátov G5 alebo o akejkoľvek posilnenej spolupráci podľa článku 40 až 40 b) zmluvy o EÚ?

Áno, bola by to pre mňa ako zodpovedného komisára veľká česť zúčastniť sa na výročne diskusii Európskeho parlamentu týkajúcej sa oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Myslím si, že výročné hodnotiace schôdze sú veľmi dôležité na to, aby sa umožnila výmena názorov na dosiahnuté ciele, na identifikáciu nedostatkov a na určenie priorít pre ďalšiu prácu. Chcel by som využiť tieto diskusie na to, aby som vám poskytol podrobné hodnotenie hlavných problémov, s ktorými sa stretávame pri spravovaní oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, a mohol s vami diskutovať o možných riešeniach. Musím však jasne povedať, že by nebolo mojou úlohou

ako komisára poskytovať všeobecnú správu o národných pozíciách a výhradách. Toto je úloha Rady, ktorú počas výročnej diskusie zastupuje jej predsedníctvo.

Táto politická oblasť je v jedinečnej fáze rastu a vyžaduje si pozornú demokratickú kontrolu na európskej a národnej úrovni. Zachovanie šesťmesačného nástroja Scoreboard by som považoval za jeden z prostriedkov na uľahčenie tohto procesu. Bol by som vám, spolu s mojimi službami, k dispozícii na prediskutovanie konkrétnych otázok, čo je ponuka, ktorú by som rád rozšíril aj na národné parlamenty.

Čo sa týka fungovania skupiny G5, toto je - ako iste viete - čisto neformálne fórum, ktoré, ako ho chápem ja, predstavuje pre niektoré členské štáty príležitosť na výmenu názorov na aktuálne témy. Komisia sa na týchto stretnutiach nezúčastňuje.

Rád by som, samozrejme, vyslovil záväzok, že vás budem informovať o práci, do ktorej bude zapojený obmedzený počet členských štátov, čo by sa v budúcnosti mohlo rozvinúť na báze posilnenej spolupráce, teda mechanizmu, ktorý spadá do súčasného rámca zmluvy.

Myslím si, že toto by mohlo byť osožné v prípadoch, keď menšina členských štátov nesúhlasí s cieľom, ktorý treba realizovať, ale len, a to chcem podčiarknuť, keď sa tak deje v rámci zmluvy.

9. Aké opatrenia zamýšľate podniknúť na posilnenie požiadavky lepšej ochrany základných práv, ktorá je rozhodujúcim faktorom na zabezpečenie vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi a občanmi v rámci európskeho integračného procesu? Zaväzujete sa prispieť k pristúpeniu Európskej únie k Európskemu dohovoru o ľudských právach v čo najkratšom čase?

Chcel by som v prvom rade uviesť, že by to bola pre mňa česť zodpovedať za ochranu základných práv a občianstva v Európskej únii. Základné práva a občianstvo predstavujú základ európskej sociálnej dohody. Ich dodržiavanie bude oporou všetkého, čo by som chcel vykonať počas môjho mandátu ako komisár pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť.

Únia je založená na zásadách slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a právneho štátu. Urobím všetko na to, aby občania boli informovaní o svojich právach. Chcel by som naďalej propagovať Chartu základných práv, základný text vysvetľujúci osobné, občianske, politické, hospodárske a sociálne práva, ktoré požívajú občania a obyvatelia Európskej únie. Súčasná Komisia predložila oznámenie o článku 7 Zmluvy o Európskej únii. Súhlasím s týmto oznámením a jeho zameraním sa na predchádzanie porušovaniu základných práv prostredníctvom informácií, vzdelávania a spolupráce. Súhlasím s myšlienkou, aby sa v rámci toho viedol medziinštitucionálny dialóg.

Pristúpenie Európskej únie k Európskemu dohovoru o ľudských právach považujem za dôsledok zahrnutia charty do ústavnej zmluvy s právne záväzným účinkom a za rozhodujúci prvok účinného záväzku Európskej únie na ochranu základných práv. Nastáva čas budovať na tom, čo sa už vykonalo v minulosti. Skôr ako únia pristúpi k Európskemu dohovoru o ľudských právach, musí vstúpiť do platnosti ústavná zmluva, a preto by som navrhoval, aby Komisia po dohode s Európskym parlamentom a Radou začala čo najskôr pracovať na urýchlení procesu vedúceho k tejto zmluve.

10. Aký bude Váš program na podporu skutočnej kultúry rešpektovania základných práv v rámci Európskej únie? Zabezpečíte zdroje a nástroje na podporu pokračujúcej diskusie a výmeny informácií medzi národnými a európskymi zákonodarcami, ako aj medzi súdmi Európskej únie a ústavnými súdmi členských štátov v snahe podeliť sa o praktické skúsenosti a postupy a určiť normy na úrovni únie?

Rozhodnutie rozšíriť mandát Európskeho monitorovacieho centra pre rasizmus a xenofóbiu na vytvorenie Agentúry pre základné práva je, podľa môjho názoru, logickým následkom rastúcej závažnosti otázky základných práv v Európskej únii. Som rád, že terajšia Komisia začína konzultácie s Európskym parlamentom a občianskou spoločnosťou, aby mohla pripraviť návrh na vytvorenie agentúry. Som odhodlaný zohľadniť vyjadrené názory, keď budem v tejto práci pokračovať. Agentúra bude mať kľúčovú úlohu v rozvoji skutočnej kultúry základných práv v Európe.

Kolégiu by som tiež navrhol udržiavanie a posilnenie internej kontroly všetkých legislatívnych návrhov, aby sa zaručila ich kompatibilita s Chartou základných práv, a to prostredníctvom nástroja hodnotenia vplyvu.

Myslím si, že výmena informácií a praktických skúseností medzi členskými štátmi je rozhodujúca, ak máme posilniť a podporiť dialóg o otázkach práv. S odhodlaním by som podporil toto prepojenie a bol by som pripravený pomôcť uľahčiť ho v oblastiach, ako je dialóg medzi súdmi na európskej úrovni a ústavnými súdmi členských štátov.

Čo sa týka výmeny informácií medzi národnými a európskymi poslancami, osobne podporujem opatrenia uvedené v Protokole o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, priložený k Amsterdamskej zmluve. Veľmi by som privítal všetky príspevky zo strany COSAC (Konferencie výborov národných parlamentov pre európske veci) k legislatívnym krokom v oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti a základných práv. Demokratickú kontrolu považujem za rozhodujúcu a chcel by som zdôrazniť úlohu národných parlamentov pri zabezpečovaní dodržiavania princípu subsidiarity, čo sa týka legislatívnych návrhov v tejto oblasti, na ktoré ústavná zmluva poskytuje posilnený mechanizmus.

11. Súhlasíte s myšlienkou, že slobodné a pluralistické médiá sú základnou požiadavkou na rešpektovanie práva na slobodu prejavu a informácií? Uznávate, že EÚ má politický, morálny a právny záväzok v rámci svojich právomocí zabezpečiť rešpektovanie práv občanov EÚ na slobodné a pluralistické médiá?

Áno, samozrejme! Môžem len súhlasiť s týmto prodemokratickým vyhlásením: slobodné a pluralistické médiá sú naozaj základnou požiadavkou na rešpektovanie práva na slobodu prejavu a informácií. Plne si uvedomujem, akú cennú prácu vykonal tento výbor začiatkom tohto roka, ktorá sa zamerala na hodnotenie situácie v niektorých členských štátoch a skúmanie možností na zlepšenie, a to veľmi prísnym spôsobom. Únia - a najmä Komisia - majú povinnosť v rámci ich právomocí zabezpečiť, aby sa práva občanov EÚ dodržiavali. Ako viete, článok 11 ods. 2 Charty základných práv toto dodržiavanie vyžaduje. V tomto zmysle, hoci média nespadajú do môjho portfólia, by som podporoval vysokú úroveň dodržiavania práv občanov EÚ v tejto oblasti.

12. Súhlasili by ste s tým, aby sa na európskej úrovni prijali právne predpisy, ktoré by zakázali politickým predstaviteľom alebo kandidátom mať ekonomické záujmy v médiách s cieľom predísť konfliktu záujmov? Predložili by ste návrhy, ktoré by zabezpečili, aby členovia vlád nemohli využívať svoje záujmy v médiách na politické účely?

Táto otázka nastoľuje ďalšiu dôležitú tému, ktorej sa venuje správa tohto výboru, schválená v máji. Všetci politickí aktéri, strany, ako aj individuálni kandidáti musia dodržiavať zásady slobody a demokracie a venovať pozornosť dodržiavaniu ľudských práv a základných slobôd. Ako člen kolégia by som podporil posúdenie možných opatrení na predchádzanie konfliktu záujmov v rámci právomocí Komisie. Myslím si, že zlepšenie transparentnosti v oblasti ekonomických záujmov politických predstaviteľov vrátane vlastníctva alebo záujmov v médiách je veľmi dôležitým krokom.

13. Zaväzujete sa predložiť európske právne predpisy týkajúce sa boja proti rasizmu, antisemitizmu a diskriminácii s cieľom zabezpečiť dodržiavanie základných práv? Aké kroky navrhnete, aby Komisia podnikla na boj proti diskriminácii a podporu ochrany menšín, najmä rómskych občanov, ktorých počet v EÚ po rozšírení 1. mája 2004 dosahuje 9,5 miliónov? Navrhnete strednodobú stratégiu na koordináciu programov a politík pre Rómov, vyplývajúcu z dodržiavania ich ľudských práv? Súhlasíte s vytvorením Rómskeho sekretariátu v Komisii?

Ako viete, v uplynulých rokoch sa urobil pokrok v rámci článku 13 Amsterdamskej zmluvy tým, že sa prijali dve protidiskriminačné smernice. V tejto súvislosti by som chcel povzbudiť kolégium na zabezpečenie toho, aby sa nové práva, zaručené právnym poriadkom spoločenstva, účinne uplatňovali a presadzovali. Práve prebiehajú konania o porušení legislatívy proti tým členským štátom, ktoré smernice netransponovali. Myslím si, že akčný program v hodnote 100 miliónov eur podporujúci dve smernice, by mal pokračovať. Určite prispieva k lepšiemu pochopeniu rasizmu a iných foriem diskriminácie.

Podľa môjho názoru, vytvorenie špecializovaných „orgánov pre rovnosť“ v každom členskom štáte zohrá dôležitú úlohu a pomôže občanom uplatniť ich práva. Bol by som rád, keby päťročná informačná kampaň Za rozmanitosť - proti diskriminácii pokračovala.

Okrem toho, súčasná Komisia už predložila návrh na rámcové rozhodnutie o boji proti rasizmu a xenofóbii. Ako som pochopil, zámer je dvojaký: po prvé, zabezpečiť, aby rasizmus a xenofóbia boli v členských štátoch trestne postihnuteľné pomocou účinných, primeraných a odrádzajúcich trestov, čo môže viesť k ústupu týchto prejavov, a po druhé, zlepšiť a podporiť súdnu spoluprácu odstránením potenciálnych prekážok. Tento nástroj by Rada mala schváliť čo najskôr.

Osobitne si uvedomujem jednu vec, a to potrebu posilniť kroky na ochranu a podporu integrácie menšín po rozšírení EÚ. Týka sa to predovšetkým Rómov, ktorí tvoria najväčšiu etnickú

menšinu v rozšírenej únii. Nabádal by som kolégium na zabezpečenie toho, aby všetky príslušné politiky EÚ a finančné nástroje[1] spolupracovali koherentným a účinným spôsobom.

Uvedomujem si, že súčasná Komisia už podniká kroky na dosiahnutie „spoločného“ prístupu ku krokom a finančným nástrojom, pomocou ktorých sa možno vysporiadať s problémami, ktorým musia Rómovia čeliť. Podľa môjho názoru, by sme mali pokračovať v zbere príkladov vychádzajúcich z praktických skúseností (z EQUAL, ESF, PHARE atď.), ktoré by sa mohli ďalej šíriť v ostatných členských štátoch v rómskym obyvateľstvom. Možno nenájdeme riešenie všetkých problémov, ale ubezpečujem vás, že podporím novú Komisiu, aby urobila čo najviac aj čo sa týka problémov Rómov. Ako príklad by som uviedol otázku vzdelávanie, ktorá má rozhodujúci význam.

14. Budete presadzovať, aby sa Komisia snažila o uzavretie dohody o ďalších dvoch právnych nástrojoch, ktoré sú potrebnou súčasťou právneho rámca v oblasti migrácie a azylu, t. j. smernice o štatúte dlhodobého pobytu pre utečencov a osoby, na ktoré sa vzťahuje doplnková ochrana, a smernice o minimálnych normách pri realizovaní návratov? Ako mienite iniciovať ďalšie kroky smerom k vytvoreniu spoločného azylového postupu a jednotného azylového štatútu, ako stanovuje nová ústavná zmluva (článok. III-167 ods.2)?

Áno, myslím si, že je dôležité rozšíriť právny rámec spoločnej azylovej a prisťahovaleckej politiky o smernicu o štatúte dlhodobého pobytu pre utečencov a osoby, na ktoré sa vzťahuje doplnková ochrana, ako aj o smernicu o minimálnych normách týkajúcich sa návratov. Komisia v súčasnosti pripravuje návrhy smerníc pre tieto oblasti, v konzultácii s členskými štátmi, a chystám sa predložiť tieto návrhy Rade a Parlamentu začiatkom roku 2005.

Ako som už zdôraznil v mojej odpovedi na otázku č. 3, dúfam, že oba návrhy budú schválené v rámci postupu spolurozhodovania. Čo sa týka návrhu o návrate, toto by si vyžadovalo, ako predpoklad toho, že Rada rozhodne - v súlade s povinnosťou, ktorú jej ukladá článok 67 ods. 2 zmluvy, a ako zdôvodňuje Vyhlásenie č 5 priložené k Zmluve z Nice - pristúpiť k spolurozhodovaniu v otázkach uvedených v článku 63 ods. 3b (ilegálne prisťahovalectvo).

Komisia v júli tohto roka vydala oznámenie o jednotnom postupe, ktoré obsahuje všeobecnejší náčrt, aké kroky možno vykonať na vytvorenie spoločného azylového postupu a rovnakého azylového štatútu. Konkrétne načrtáva potrebu prípravnej fázy, ktorá čerpá zo skúseností z rokovania a implementácie prvej fázy spoločného európskeho azylového systému a určuje prvky, ktoré sú vhodné pre legislatívu. Takýto prístup súčasne určí tie prvky, pri ktorých sa dá dosiahnuť harmonizácia bez legislatívy, ale kde sa zdá byť vhodnejšia rozšírená spolupráca medzi členskými štátmi v praktických otázkach. To je prístup, ktorý považujem za rozumný, citlivý a politicky realizovateľný a ktorý chcem preto podporovať.

15. Čo sa týka rozvoja politického partnerstva s krajinami pôvodu utečencov a migrantov, aké je Vaše stanovisko k spoločnej iniciatíve Talianska a Nemecka zriadiť prijímacie strediská pre migrantov na spracovávanie žiadostí o azyl mimo územia Európskej únie?

Imigračnú politiku by sme predovšetkým nemali posudzovať ako izolovanú iniciatívu, ale ako súčasť všeobecnej politiky Európskej únie. Táto myšlienka by sa mala rozpracovať v našich budúcich diskusiách.

Udalosti týkajúce sa lode Can Anamur výrazne ovplyvnili rozpravu o nových prístupoch pri riadení migračných pohybov vrátane nútenej migrácie. Tento incident podčiarkol, že tlaky, ktoré nútia ľudí prísť do EÚ hľadať si prácu a/alebo ochranu, sú trvalou realitou a že EÚ musí vypracovať jasnú, vierohodnú a ráznu reakciu na túto konkrétnu tému. Musím nájsť uskutočniteľnú alternatívu utajovaných a nebezpečných praktík pašerákov, ktorí ohrozujú tak ľudí s legitímnym nárokom na medzinárodnú ochranu, ako aj migrantov, ktorí chcú vstúpiť na územie členských štátov v nádeji na lepší život. Je jasné, že toto sa dá dosiahnuť iba v plnom partnerstve s krajinami pôvodu a tranzitu. Taliansko a Nemecko prejavili skutočné odhodlanie, keď oslovili tieto otázky, a predložili aj niektoré konkrétne návrhy na ich riešenie. Ich myšlienky sú hodnotným prínosom k pokračujúcej diskusii v rámci EÚ a teším sa na ich rozpracovanie, ako aj na diskusiu v Rade a Európskom parlamente o prednostiach a realizovateľnosti ich návrhov.

Tieto myšlienky by mali byť kompatibilné a alternatívne s prístupom dvojkoľajovej politiky, ktorý doteraz Komisia používa. Tieto návrhy si najskôr vyžadujú vytvorenie spoločného európskeho azylového systému (CEAS), ktorý zaručuje vnútri EÚ ochranu tým, ktorí ju skutočne potrebujú a zároveň ponúka členským štátom účinné nástroje, aby sa mohli zamerať na zneužívanie azylového kanála ľuďmi, ktorí hľadajú lepší život, ale nemajú nijaké nároky na ochranu. CEAS je založený na predpoklade, že spoločná politika by mala znížiť nepovolené sekundárne pohyby a umožniť členským štátom riešiť dôsledky žiadostí o azyl v EÚ v duchu solidarity a spoločnej zodpovednosti. Doplnkom tejto internej dimenzie azylovej politiky EÚ je vyvážený prístup, ktorý Komisia zaujala v júni 2004 v oznámení Zlepšenie prístupu k trvalým riešeniam, ktoré stanovuje úlohu EÚ pri zlepšovaní medzinárodného ochranného režimu, v partnerstve s krajinami v regióne. Tento prístup sa zakladá na lepšom spravovaní prístupu k územiam členských štátov pre osoby, vyžadujúce medzinárodnú ochranu, a na zdokonalení možnosti ochrany regiónov pôvodu, tak že utečenci môžu mať prístup k účinnej ochrane, ktorý je rýchly a čo najlepšie spĺňa ich potreby, čím sa zníži potreba nečestných sekundárnych pohybov.

Pôvodné myšlienky, ktoré predniesli dva menované členské štáty, opisujú špecifickú situáciu posledných krajín tranzitu, kde sa migranti a utečenci zastavia pred vstupom do EÚ. Konkrétny charakter týchto krajín a súbor problémov, ktorým čelia, si vyžadujú osobitný prístup v rámci duálneho princípu načrtnutého vyššie. EÚ by sa mala pokúsiť budovať na predstave bezpečných tretích krajín, ako je to zahrnuté v smernici Rady o azylových postupoch, ktorá by sa mala formálne schváliť v najbližšom čase. Naším prvým cieľom by malo byť určenie humanitných potrieb a predísť tomu, aby sa zo Stredozemia stal „cintorín“. Tým ľuďom, ktorí sa ocitnú v situácii, že si vyžadujú ochranu, a tým, pre ktorých neexistuje možnosť integrácie v takýchto krajinách, by sa mala ponúknuť skutočná, legálna a bezpečná alternatíva pašovania, okrem iného tým, že sa im ponúknu presídľovacie plány do EÚ. Tieto politiky však musia byť zároveň schopné venovať sa zmiešanému migračnému charakteru dočasného obyvateľstva v týchto

krajinách a uľahčiť deľbu informácií o skutočných možnostiach migrácie do EÚ. Akčné plány, ktoré sa uzatvoria koncom tohto roka v rámci európskej politiky susedských vzťahov medzi EÚ a rozličnými krajinami v severnej Afrike, poskytujú dôležitý rámec na podporu politiky dialógu o týchto otázkach a vydláždi cestu na konkrétnu spoluprácu a posilnenú pomoc.

Všetky nové prístupy však budú musieť dodržať viaceré základné zásady, najmä úplné dodržiavanie medzinárodných právnych záväzkov členských štátov vrátane úplného a nerozdeliteľného uplatňovania dohody o utečencoch z roku 1951, zásady o nepotláčaní a európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Na dôvažok, každý nový prístup by sa mal budovať na systéme spoločnej zodpovednosti tak v rámci EÚ, ako aj hostiteľských tretích krajín, a nie na prenášaní zodpovednosti na ne. Takýto systém by sa preto mal zakladať na plnom partnerstve s a medzi krajinami pôvodu, tranzitu, prvého azylu a cieľovými krajinami. Napokon to najdôležitejšie, každý nový prístup by mal dopĺňať a nie nahrádzať spoločný európsky azylový systém a právny nárok osôb žiadať o azyl v členských štátoch EÚ individuálne a spontánne.

16. Ako budete rozvíjať iniciatívy na legálnu migráciu a integráciu legálnych migrantov vzhľadom na to, že právne cesty môžu na azylový systém vyvíjať tlak v prospech ľudí s naozajstnou potrebou medzinárodnej ochrany? Zaväzuje sa dezignovaný komisár rozvíjať, v prípade potreby stanovením európskych kvót, legálne prisťahovalectvo so zabezpečením integrácie prisťahovalcov, ako to určuje nový právny základ, ktorý ustanovuje ústavná zmluva (článok III - 168, ods. 4)?

Myslím si, že je veľmi dôležité zaplniť medzeru v legislatíve EÚ o legálnom prisťahovalectve prípravou spoločného rámca na vstup migrantov prichádzajúcich za prácou. Ústavná zmluva však ponecháva členských štátom právo určiť množstvo povolení na vstup pre príslušníkov tretích krajín a každý návrh na stanovenie európskych kvót by sa preto vylúčil. Chcel by som však poukázať na to, že nedávna štúdia Komisie o vzťahoch medzi legálnou a nelegálnou migráciou ukazuje, že možno použiť národné kvóty spolu s inými opatreniami na zlepšenie riadenia migračných tokov.

Som pevne presvedčený, že iniciatívy EÚ v oblasti legálnej migrácie musí sprevádzať rázna integračná politika. Politika prijímania a integračná politika sú neoddeliteľné a musia sa navzájom posilňovať. Členské štáty sa môžu navzájom učiť zo skúseností v tejto oblasti, pričom Komisia s nimi veľmi úzko spolupracuje na zlepšení výmeny informácií a praktických skúseností. V súlade s novou ústavnou zmluvou by sa národné integračné politiky mali vyvíjať v európskom rámci, a preto som rád, že holandské predsedníctvo za podpory Komisie pracuje na definovaní spoločných základných zásad na integráciu.

Chcel by som naďalej podporovať a zjednodušiť prepojenie medzi všetkými zainteresovanými v oblasti integrácie a zasadzovať sa o výmenu praktických skúseností medzi členskými štátmi. Mojím zámerom by bolo klásť osobitnú pozornosť zvýšeniu podielu prisťahovalcov na pracovnom trhu; propagácii integračných kurzov; zameraniu sa na rastúcu rozmanitosť obyvateľstva v európskych mestách; a rozvoju dialógu s migrantskými organizáciami.

Toto všetko bude, samozrejme, možné iba vtedy, keď nové finančné výhľady počnúc rokom 2007 poskytnú potrebné praktické prostriedky.

17. Podporujete aj napriek zamietnutiu talianskej iniciatívy o spoločných letoch návrh na prípravné opatrenie na financovanie návratov, čo je takpovediac iniciatíva bez právneho základu?

Mechanizmus finančnej solidarity na podporu politiky návratov je úplne v súlade s koherentným, všeobecným a vyváženým prístupom k migračnej politike a zabezpečuje dôveryhodnosť politiky legálnej migrácie. Naďalej by som obraňoval túto politickú líniu, zároveň s tou, ktorú zaujala súčasná komisia, a rozvinul by som ju v partnerstve s Radou a Parlamentom a, samozrejme, s tretími zainteresovanými krajinami. Návrh Komisie na prípravné opatrenia v rokoch 2005 a 2006 (s rozpočtom 15 miliónov eur ročne) na podporu spoločnej politiky návratov financovaním osobitných programov predstavuje prvý krok v rozvoji osobitného finančného nástroja spoločenstva. Myšlienku takéhoto nástroja schválila Európska rada na jej summitoch v Solúne a Bruseli, ktoré žiadali, aby Komisia v tejto oblasti prevzala iniciatívu.

Nástroj, prirodzene, potrebuje stály právny základ a na základe nových finančných výhľadov by od roku 2007 sa mal zahrnúť od rámcových programov spravodlivosti, slobody a bezpečnosti. Súčasné prípravné kroky sa zameriavajú na prípravu a lepšie vyhodnotenie obsahu, ako aj procedurálnych a finančných mechanizmov tohto stáleho nástroja, a zároveň na vytvorenie zásady doplnkovosti s inými nástrojmi, ako je program Aeneas na spoluprácu s tretími krajinami. Viem, že tento prípravný krok je finančne veľmi náročný; napriek tomu si myslím, že je potrebný vzhľadom na zložitosť problému.

Integrované programy návratu sa musia venovať rozličným fázam procesu, aby sa zabezpečila udržateľnosť návratov. Navrhujem, aby tieto programy pokrývali tak dobrovoľné, ako aj nútené návraty. Rád by som zdôraznil, že táto iniciatíva podporí legislatívu EÚ, preto by som navrhoval, aby Komisia postúpila návrh smernice o spoločných normách pre návraty začiatkom roka 2005. Opakujem, toto je oblasť, kde vidím jasnú potrebu na rýchly presun k postupu spolurozhodovania použitím článku 67 ods. 2 zmluvy o EÚ.

18. Ako zabezpečíte, aby partnerstvo s tretími krajinami v oblasti migrácie a azylu primerane zohľadňovalo potrebu dodržiavania práv utečencov a ostatných ľudí, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu a ako budete podporovať dodržiavanie ľudských práv v krajinách pôvodu utečencov a rozvíjať možnosti na poskytovanie účinnej ochrany v krajinách prvého azylu? Ako navrhujete podporovať príležitosti na presídlenie v Európe?

Podpora dodržiavania ľudských práv a upevňovanie demokracie sú kľúčovými cieľmi vonkajších politík EÚ. Preto sú plnoprávnou súčasťou pozadia, na ktorom EÚ stavia jej všeobecné vonkajšie politiky v oblasti azylu a migrácie. V úsilí ďalej podporovať ich význam sa dodržiavanie demokratických zásad a právneho štátu, ako aj práv menšín a základných slobôd,

definovalo ako podstatný prvok programu AENEAS, schváleného v marci 2004, ktorý poskytuje pomoc tretím krajinám v oblasti migrácie a azylu.

Konkrétnejšie, v oblasti azylu zastávam vyvážený prístup, obsiahnutý v oznámení Komisie z júna 2004 o zlepšení prístupu k trvalým riešeniam, ktoré načrtáva úlohu EÚ v zlepšovaní medzinárodného ochranného režimu v plnom partnerstve s krajinami v regióne. Tento prístup sa na jednej strane zakladá na lepšom riadení prístupu v rámci územia členských štátov pre osoby vyžadujúce medzinárodnú ochranu, na druhej strane na zdokonalení možností ochrany regiónov pôvodu zameranej na uľahčenie prístupu utečencov k účinnej ochrane, ktorá je rýchla a čo najviac spĺňa ich potreby, čím sa napomáha zníženie potreby nečestných sekundárnych pohybov.

Súhlasím s názorom vyjadreným v oznámení, že najlepším spôsobom na pokračovanie v ceste je vytvorenie programov EÚ na regionálnu ochranu s opatreniami na zvýšenie ochrany príslušných regiónov. Cieľom bude nájsť spôsoby, ako EÚ môže zlepšiť a v konečnom dôsledku dokonca vyriešiť zdĺhavú situáciu utečencov. Tieto programy sú praktické, funkčné a zamerané na vykonanie zmien na mieste. Terajšia Komisia naznačila, že bude potrebné vypracovať pilotný program EÚ na regionálnu ochranu vo vzťahu k situácii utečencov, ako ju definovala Komisia, v úzkej spolupráci s UNHCR (Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov - pozn. prekl.) a v rámci konzultácií s Radou, po čom by v júli 2005 mal nasledovať akčný plán a úplný program EÚ na regionálnu ochranu v decembri 2005. Rád by som tento pracovný plán dodržal. Oznámenie z júna 2004 takisto navrhuje, že presídľovací plán v EÚ by mal mať dôležitú úlohu v programoch EÚ na regionálnu ochranu. Takýto plán, ktorý by sa mal uplatňovať podľa potreby, by mohol pomôcť zabezpečiť organizovanejší a plynulejší vstup na územie EÚ osobám, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, a mal by byť flexibilný a použiteľný v konkrétnej situácii. Terajšia Komisia zdôraznila potrebu pripraviť návrh tohto plánu do konca júla 2004, pričom tento cieľ plne schvaľujem.

19. ***Aké kroky podniknete na presadzovanie monitoringu plnenia záväzkov členských štátov v súvislosti s uplatňovaním doteraz prijatých zákonov spoločenstva pre oblasť azylu? Podniknete aktívne kroky v rámci právomocí Komisie vrátane právnych krokov, ak to bude potrebné, voči členských štátom, ktoré si nesplnia záväzok správneho zavedenia a uplatňovania smerníc spoločenstva? Ak tento monitoring odhalí nedostatky a medzery v existujúcom právnom rámci spoločenstva v oblasti ochrany utečencov a azylu, využijete právo Komisie na iniciatívu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov alebo nových zákonov na vyplnenie týchto medzier?***

Monitorovaniu uplatňovania opatrení v oblasti prisťahovalectva a azylu členskými štátmi prikladám maximálnu dôležitosť. Myslím si, že je potrebná väčšia transparentnosť. Na tento účel by som chcel použiť dva rozličné prístupy.

Prvý bude naozaj proaktívny prístup. Komisia by pripravila a viedla sériu stretnutí - kontaktných výborov - s odborníkmi z členských štátov na pomoc pri správnom uplatňovaní legislatívy a na riešenie otázok výkladu, ak sa vyskytnú. Vytvorenie kontaktných výborov, jedného pre každý kľúčový právny nástroj, by ponúklo členským štátom a Komisii štrukturálny podklad na diskusiu o praktických riešeniach úloh spojených s uplatňovaním legislatívy. Tento prístup je zameraný

na čo najširšiu pomoc členským štátom pri uplatňovaní a využívaní právneho poriadku spoločenstva. Tieto výbory by sa preto stretávali pravidelne pred uplynutím lehoty na uplatnenie, ako aj po nej s cieľom prediskutovať otázky výkladu a koordinovanejšieho prístupu.

Po druhé, zabezpečím, aby Komisia ako ochrankyňa zmluvy prísne monitorovala transpozíciu legislatívy EÚ v oblasti prisťahovalectva a azylu. Bude sledovať už fungujúce postupy na overovanie správneho uplatňovania právnych nástrojov EÚ. Ak tento postup odhalí vážne porušenie členským štátom, neváhal by som navrhnúť, aby Komisia predložila prípad Súdnemu dvoru. Myslím si, že terajšia Komisia konala správne, keď v lete rozhodla predložiť Súdnemu dvoru 14 prípadov, v ktorých členské štáty netransponovali smernice v oblasti prisťahovalectva a azylu.

Môžem vás tiež ubezpečiť, že ak monitorovanie odhalí vážne nedostatky a medzery v legislatíve minimálnych noriem schválenej v súlade s článkom 63, využil by som právo Komisie na iniciatívu na predloženie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

20. Aké opatrenia mienite prijať na posilnenie spoločnej vonkajšej hranice únie? Ako si predstavujete úlohu Agentúry pre kontrolu vonkajších hraníc a aký je Váš názor na možnú budúcu úlohu agentúr na kontrolu námorných aj vzdušných hraníc?

Od agentúry očakávam, že bude základným kameňom skutočne integrovaného riadenia vonkajších hraníc členských štátov Európskej únie, a chcel by som zdôrazniť, že agentúra je sama osebe opatrením na zlepšenie a posilnenie solidarity medzi členskými štátmi a spoločenstvom v týchto dôležitých úlohách. V tomto kontexte si, samozrejme, myslím, že by bolo užitočné, aby agentúra vyvíjala spoluprácu s národnými orgánmi zodpovednými za bezpečnosť a colné kontroly. Čo sa týka možnej budúcej úlohy riadiacich agentúr pre námorné a vzdušné hranice, chcel by som zdôrazniť, že agentúra zodpovedá za všetky vonkajšie hranice. Agentúra vytvorí viacero špecializovaných pobočiek zodpovedných za pozemné, vzdušné a námorné hranice, ktoré, okrem iného, budú zodpovedné za uplatňovanie operačných činností. Preto netreba vytvoriť ďalšie agentúry so špecifickými úlohami na riadenie námorných a vzdušných hraníc.

Komisia v súčasnosti podniká potrebné kroky na prípravu implementačnej fázy agentúry, ktorá by sa mala ujať svojich úloh začiatkom roka 2005. Prvé dva roky, pokým vstúpia do platnosti nové finančné výhľady v roku 2007, však budú „zahrievacím“ obdobím pre agentúru, ktoré by sa malo využiť na preskúmanie nových spôsobov na zlepšenie spolupráce pri riadení vonkajších hraníc a pri návratoch príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nelegálne zdržiavajú v Európskej únii. Vstúpenie nových finančných výhľadov do platnosti počnúc rokom 2007 by malo znamenať aj novú fázu v rozvoji užšej solidarity a spoločnej zodpovednosti na úrovni spoločenstva v oblasti riadenia vonkajších hraníc. V tomto kontexte by sa časť zvýšených finančných prostriedkov pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť mala presmerovať na rozvoj kapacity a zintenzívnenia operácií agentúry, ktoré budú prínosom pre všetky členské štáty. V budúcej fáze by sme sa mohli zamerať na možné nové úlohy pre agentúru (napr. vykonávanie schengenských hodnotení a riadenie rozsiahlych systémov využívajúcich informačné technológie (IT)). Oznámenie o finančných výhľadoch na roky 2007-2013 zo 14. júla 2004 v skutočnosti objasňuje, že sa

preskúma možnosť využitia agentúry ako koordinačného bodu na zabezpečenie spolupráce medzi všetkými kľúčovými orgánmi zodpovednými za riadenie hraníc.

21. Ako bude Komisia spolupracovať s členskými štátmi a koordinátorom pre boj proti terorizmu s cieľom zabezpečiť, aby EÚ uplatnila, čo v tomto smere vyhlásila, že uplatní; aké opatrenia prijme Komisia na zabezpečenie účinnej spolupráce medzi členskými štátmi a medzi EÚ a tretími krajinami, najmä USA? Zohľadní Komisia vo všetkých svojich politikách nebezpečenstvo terorizmu a vyvinie jednotný prístup na riešenie tejto otázky tak z vnútorného, ako aj vonkajšieho hľadiska? Aké opatrenia zamýšľa prijať dezignovaný komisár na pomoc obetiam terorizmu?

Navrhoval by som, aby Komisia aj naďalej aktívne prispievala k práci Rady v úzkej spolupráci s generálnym tajomníkom Rady/ vysokým predstaviteľom pre SZBP a koordinátorom Rady pre boj proti terorizmu. Osobitná pozornosť by sa mala venovať uplatňovaniu opatrení požadovaných akčným plánom na boj proti terorizmu, ktorý určuje viac ako 100 krokov, s osobitným dôrazom na financovanie terorizmu, vyrovnávaniu sa s jeho následkami a ochrane kritickej infraštruktúry. Som informovaný, že pán de Vries a služby Komisie sa dohodli na praktických formách presunu práce v najbližších mesiacoch. Medziservisná skupina Komisie koordinovaná GR, za ktoré osobne zodpovedám, vypracuje správy na tri témy. Rada pomôže pri ich zahrnutí do spoločnej správy pre summit Európskej rady v decembri. Z dlhodobého hľadiska by sa Komisia mala sústrediť na zisťovanie príčin terorizmu.

Všeobecnejšie, Komisia už spomedzi svojich generálnych riaditeľov vytvorila pracovnú skupinu na vysokej úrovni, ktorej úlohou je zabezpečiť pevnosť našich politík, s cieľom koordinovať vnútorné a vonkajšie kroky. V tomto smere by som spolupracoval s komisárom zodpovedným za vonkajšie vzťahy a ďalšími kolegami. Vytvorili sa rozličné mechanizmy na úplné zahrnutie boja proti terorizmu do vonkajších vzťahov EÚ. Dohody s tretími krajinami poskytujú rámce na všeobecné stratégie, ktoré môžu pomôcť pri zisťovaní a odstraňovaní príčin terorizmu. Následkom toho nové dohody systematicky obsahujú protiteroristické klauzuly, ktoré zabezpečujú osobitnú technickú pomoc na uplatňovanie príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov. Rozvojová pomoc a politický dialóg sú takisto dôležité.

Čo sa týka spolupráce s USA, dovoľte mi spomenúť dve dohody medzi USA a Europolom a dohody medzi EÚ a USA o vzájomnej právnej pomoci a extradícii. Tieto dve dohody predstavujú historický precedens a demonštrujú silu transatlantickej solidarity, najmä keď ide o boj proti terorizmu. Pokračovanie spolupráce s USA sa zabezpečí prostredníctvom rozličných dialógov medzi EÚ a USA v rámci novej transatlantickej agendy. Nedávno vytvorený politický dialóg medzi EÚ a USA o bezpečnosti hraníc a dopravy, ktorému spolupredsedá môj generálny riaditeľ, je dobrým príkladom úzkej spolupráce.

Solidarita medzi členskými štátmi by takisto mala so sebou prinášať starostlivosť o našich občanov, ktorí sa stali obeťami terorizmu. Úprimne vítam podporu Európskeho parlamentu obetiam terorizmu vo forme novej rozpočtovej položky na uplatňovanie pilotného projektu. Komisia v súčasnosti skúma predložené návrhy. Európska rada po teroristických útokoch v Madride vyzvala Komisiu zabezpečiť, aby sa disponibilné finančné prostriedky v rozpočte na rok 2004 naliehavo vyčlenili na podporu obetiam terorizmu. Som odhodlaný preskúmať spôsoby

rozšírenia použitia mechanizmu solidarity s cieľom zabezpečiť kompenzáciu obetiam terorizmu. EP by mal byť pravidelne informovaný.

22. Zaväzuje sa Komisia vytvoriť plán európskej bezpečnosti na základe národných bezpečnostných plánov, zatiaľ čo obmedzí priame zásahy tak na úrovni inštitúcií, ako aj agentúr (Europol, Eurojust a budúci úrad európskeho prokurátora) na nevyhnutnú mieru? Zaväzuje sa Komisia zaviesť bezpečnostné komunikačné siete a siete na výmenu informácií, napríklad prostredníctvom európskeho registra trestov, pričom zabezpečí, že spolupráca medzi informačnými službami sa rozvinie tak pod demokratickou kontrolou EP, ako aj národných parlamentov a európskych súdov? Zaväzuje sa Komisia čo najrýchlejšie zabezpečiť právny základ a efektívnu informovanosťa zainteresovanosť EP, najmä pri navrhovaní výskumných projektov v oblasti bezpečnosti, ktorým sa pridelili prostriedky vo výške niekoľkých miliónov eur (PASR-2004)?

Súhlasím s tým, že vypracovanie plánu európskej bezpečnosti, ako súčasť odozvy na teroristické útoky v Madride začiatkom tohto roka, je myšlienkou, ktorá si zasluhuje pozornosť. Vypracovanie a uplatňovanie plánu európskej bezpečnosti by sa, samozrejme, vo veľkej miere spoliehalo na príspevky členských štátov. Som však presvedčený, že výmena informácií o zločineckej hrozbe a jej pochopenie na úrovni únie je kľúčom. Vzhľadom na to, že Europol má jedinečné postavenie a môže analyzovať informácie zo všetkých 25 členských štátov, má rozhodujúcu úlohu. Berúc do úvahy tento zámer by jedným z mojich hlavných cieľov bolo vypracovanie návrhu na presadzovanie práva na základe tajných informácií s cieľom umožniť Rade prijímať rozhodnutia na základe presných strategických a operačných hodnotení, ktoré dodáva Europol. Eurojust tu má tiež kľúčovú úlohu. Preto sa nezaoberám myšlienkou o nahradení národných orgánov na presadzovanie práva Europolom ani Eurojustom. Pre mňa je ich úloha síce dôležitá, ale doplňujúca.

Rozšírená výmena informácií a tajné spravodajstvo sú najdôležitejšie. Myslím si, že zdráhanie sa členských štátov vymieňať si tajné informácie je spôsobené nedostatkom vzájomnej dôvery a európskej vízie spoločnej hrozby. Existuje potreba európskej informačnej politiky, ktorá na jednej strane zabezpečí správnu rovnováhu medzi doplnením všetkých potrebných prostriedkov pre agentúry na presadzovanie práva s cieľom bojovať proti terorizmu a vážnej kriminalite s istotou, že tajné informácie si možno vymeniť dôverne, kým na druhej strane existuje potreba zabezpečiť nevyhnutnú ochranu údajov a základných práv, súdnej a parlamentnej kontroly. Zachovanie tejto rovnováhy by pre mňa bolo hlavnou zásadou. Rovnaká zásada by mala inšpirovať aj budúcu prácu na prepojení databáz trestných registrov a pravidiel na ochranu osobných údajov v oblasti súdnej a policajnej spolupráce.

Myslím si, že EP si musí v tejto oblasti nájsť svoje miesto.

Prípravný krok na výskum bezpečnosti (PASR), ktorý, ako viete, nevyžaduje právny základ, sa začal v roku 2004 a mal by pokračovať do roku 2006. Mal by pripraviť priestor Európskemu programu na výskum bezpečnosti (ESRP), financovanému spoločenstvom, ktorého začiatok je

plánovaný na rok 2007. Prípravný krok sa pripravoval po rozsiahlych diskusiách zainteresovaných strán vrátane predstaviteľov Európskeho parlamentu.

EP by sa mal v budúcnosti lepšie zapojiť do kontroly takýchto krokov. Budem úzko spolupracovať s kolegami zodpovednými za výskum bezpečnosti a podporovať zaradenie širšieho programu ESRP (2007-2013) do 7. rámcového programu pre výskum a technický rozvoj (RP7).

23. Zaväzuje sa dezignovaný komisár presadzovať prísnejšie normy na ochranu súkromia a osobných údajov vo všetkých oblastiach, do ktorých zasahuje EÚ, prostredníctvom prehodnotenia stratégie systematického a neprimeraného získavania osobných údajov od súkromných osôb (ako to naznačil EP vo svojom uznesení z 31. marca. 2004)? Zaväzuje sa dezignovaný komisár predložiť v čo najkratšom čase návrh rámcového rozhodnutia určujúceho normy tretieho piliera na ochranu údajov a vytvárajúceho výbor zložený z národných orgánov ako európsky orgán (stretnutie na úrovni spoločenstva v rámci skupiny podľa článku 29 smernice č. 95/46)?

Som odhodlaný presadiť vhodnú vyváženosť medzi oprávnenými požiadavkami presadzovania práva a ochranou súkromia v súlade so zmluvami a Chartou základných práv EÚ. Vysoké európske normy na ochranu základných práv jednotlivcov, najmä ich právo na ochranu súkromia, už existujú. Komisia musí naďalej zabezpečovať, aby sa tieto ustanovenia riadne dodržiavali.

Nemôžeme však ignorovať skutočnosť, že hrozby medzinárodného terorizmu a zločinu sa stali významnou úlohou v otázke bezpečnosti. Vyhlásenie Rady o terorizme z 25. marca 2004 vyžadovalo podniknúť kroky na zber a uľahčenie výmeny informácií. Splnenie tohto cieľa znamená vytvorenie podmienok na sprístupnenie dôležitých a potrebných údajov a informácií pre orgány EÚ presadzujúce právo, založených na spoločných normách vrátane ustanovení o ochrane údajov.

Povinnosťou EÚ je podporovať stabilitu a bezpečnosť, ktorá prekračuje naše hranice. Ale tu, teda v našich vnútorných politikách, musí byť zber osobných údajov úmerný a vyvážený potrebnými zárukami.

Ochrana osobných údajov je v treťom pilieri prioritou. Príprava legislatívneho návrhu určujúceho príslušné normy je v legislatívnom a pracovnom programe Komisie na rok 2004. Neexistuje všeobecné pravidlo, pretože smernica č. 95/46/ES sa nevzťahuje na spracovanie osobných údajov verejnými orgánmi na účely hlavy VI zmluvy o EÚ. Musíme vychádzať z pravidiel na ochranu osobitných údajov pre Schengen, Europol, Eurojust a colný informačný systém. Návrhy v tejto oblasti sa musia vypracovať po konzultáciách s členskými štátmi a s Europolom a Eurojustom.

Vytvorenie osobitného orgánu by sa malo líšiť od článku 29 pracovnej skupiny ustanovenej smernicou č. 94/46/ES, ktorá nemá dozorný ale poradný štatút. Mala by sa zlepšiť spolupráca s národným orgánom.

24. Parlament vo svojom uznesení zo dňa 31.marca 2004 o ochrane osobných údajov cestujúcich v leteckej doprave vyzval Komisiu na pozastavenie iniciatív, ktoré majú za cieľ vytvoriť európske centralizované riadenie údajov o cestujúcich. Následne sa Európsky parlament rozhodol právne napadnúť tak rozhodnutie Komisie ako aj dohodu uzavretú Radou. Medzitým Komisia pokračuje v rokovaniach na úrovni Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo (ICAO), pravdepodobne s cieľom obísť prostredníctvom multilaterálnej dohody tie oblasti, ktoré by mohli byť na bilaterálnej úrovni EÚ - USA blokované. Zastávate názor, že Komisia by mala odročiť rokovania s ICAO najmenej do momentu, keď Súdny dvor rozhodne o otázkach, ktoré predostrel EP? Považujete za dôležité, aby bol rešpektovaný princíp lojálnej spolupráce medzi inštitúciami ako aj väzby založené na dôvere, ktoré by mali charakterizovať vzťahy medzi EP a Komisiou?

Uvedomujem si , že existujú názorové rozdiely medzi Parlamentom na jednej strane a Komisiou a Radou na strane druhej o primeranosti rozhodnutia a medzinárodnej dohody o prenose osobných údajov cestujúcich v leteckej doprave do USA, o ktorej Súdny dvor doteraz nerozhodol. Komisia samozrejme neurobí nič, čo by mohlo ovplyvniť budúce rozhodnutie Súdu.

Hoci to nie je oblasť, ktorá spadá do pod priamu pôsobnosť komisára zodpovedného za spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť, som presvedčený, že Komisia sa nemôže izolovať od vývoja na iných fórach, ako napríklad ICAO. Členské štáty EÚ patria medzi 188 zmluvných strán v rámci ICAO. Je takisto v záujme Európskeho parlamentu, aby sa v rámci súčasných rozhovorov s ICAO hájila pozícia EÚ.

V súvislosti s tým, čo som už povedal, budem sa spolu s kolegami zodpovednými za dopravu a vnútorný trh usilovať o zabezpečenie toho, aby snahy a aktivity Komisie zohľadnili dôležitosť verejných záujmov, ako napríklad bezpečnostné opatrenia v boji proti terorizmu a ostatným vážnym hrozbám, a zároveň, aby obmedzili vplyvy na práva cestujúcich a leteckých dopravcov na úplné minimum.

25. Zaväzuje sa dezignovaný komisár vhodnými opatreniami podporovať skvalitnenie občianskeho súdnictva (okrem cezhraničných prípadov) a trestného súdnictva v Európe, najmä stanovením minimálnych záruk pre obžalovaných, s cieľom preklenúť zdržanlivý postoj členských štátov voči zavedeniu európskeho zatykača a voči ostatným opatreniam, ktoré sú predmetom vzájomného uznávania v tejto oblasti?

Áno. Pokiaľ ide o občiansko-právne záležitosti, je to oblasť, kde môže činnosť Komisie priamo reagovať na každodenné problémy občanov. Realita je, tak ako ju chápem ja, taká, že primárna zodpovednosť vychádza z členských štátov, ale národný právny systém nepracuje a ani nemôže

pracovať nezávisle od seba, v Európskej únii bez vnútorných hraníc , kde je zaručený voľný pohyb osôb a kapitálu. Výzvou pre EÚ je zabezpečenie toho, aby tieto dva systémy boli navzájom zrozumiteľné a aby zodpovedali najvyšším kvalitatívnym normám, keď majú fungovať spoločne. Chcel by som ukončiť prácu na vzájomnom uznávaní a rozšíriť ho do nových oblastí, pričom by som sa zároveň usiloval o odstránenie „exequatur“ (t.j. súhlas o vykonávaní funkcie). Takisto by som sa snažil zabezpečiť účinné presadzovanie súdnych rozhodnutí.

Čo sa týka trestnoprávnych záležitostí a konkrétne práva na obhajobu, zaväzujem sa pokračovať v rozvoji politiky na splnenie záväzku z Tampere navrhnúť opatrenia na boj proti kriminalite „a súčasne chrániť slobody a zákonné práva jednotlivcov“. Procesné pravidlá musia poskytovať rovnocenné záruky v celej EÚ tak, aby členské štáty mali vzájomnú dôveru v systémy trestného súdnictva, ktorá je potrebná na riadne fungovanie takých nástrojov, ako je napríklad európsky zatykač. Uvítal by som, ak by Rada prijala návrh rámcového rozhodnutia o určitých procesných právach, ktoré sa týkajú procesov v trestnoprávnych záležitostiach v rámci Európskej únie. Ďalej by som chcel vychádzať z toho, a to preskúmaním minimálnych záruk založených na dôkazoch, ako napríklad právo mlčať a spoločný európsky výklad pojmu rozsudok *in absentia.* Na zjednodušenie procesu vzájomného uznávania má táto práca zásadný význam. Akonáhle budú tieto nástroje v platnosti, odporučil by som dôsledné vyhodnotenie aby sa zabezpečilo, že členské štáty nebudú iba platiť za plané sľuby na ideál riadnych ochrán, ale ich budú riadne uplatňovať.

26. Ako zabezpečíte, aby navrhovaná Agentúra pre ľudské práva bola účinným mechanizmom na sledovanie dodržiavania čo najvyšších štandardov ľudských práv v rámci Európy, vrátane dodržiavania práv podozrivých a obžalovaných osôb v trestných konaniach?

Chcem uskutočniť všetko potrebné na to, aby sa uplatňovalo rozhodnutie o rozšírení mandátu Európskeho monitorovacieho centra pre rasizmus a xenofóbiu, aby sa stalo agentúrou pre základné práva, ako sa o tom rozhodlo na schôdzi predstaviteľov členských štátov v Európskej rade.

Viem, že súčasná Komisia začína verejnú diskusiu so všetkými zainteresovanými pri vytváraní budúcej agentúry. Vyslovujem veľkú podporu tomuto postupu pri vytváraní tak dôležitého a citlivého projektu. Táto verejná diskusia , do ktorej by som sa aj ja chcel aktívne zapojiť, umožní budúcej Komisii, aby pre novú agentúru navrhla úlohy a zodpovednosti. Z môjho pohľadu sa agentúra musí stať hybnou silou v únii v súvislosti s podporou základných práv v rozsahu právomocí únie a súčasne by mala zabrániť duplicite s tou prácou, ktorú už veľmi účinne uskutočnili iné inštitúcie, napríklad Rada Európy. Kľúčovými témami sú nezávislosť agentúry tak od orgánov únie, ako aj od členských štátov a mimovládnych organizácií; dostatok zdrojov z rozpočtu a dostatočný počet zamestnancov; zhromažďovanie správnych a porovnateľných údajov; platforma na výmenu praktických skúsenosti medzi členskými štátmi; prijímanie stanovísk, ktoré budú pomáhať inštitúciám a členským štátom, a najmä zákonodarcom, aby mohli vykonávať svoje úlohy.

Čo sa týka vysokej úrovne noriem pre práva podozrivých a obžalovaných, som rozhodnutý podporiť prijatie existujúceho návrhu Komisie na rámcové rozhodnutie o určitých procesných

právach, uplatňovaných v trestných konaniach. Osobitné návrhy obsahujú okrem iného právo na právnu radu, právo na tlmočenie a preklad pre obžalovaných s inou štátnou príslušnosťou a právo na osobitné opatrenia pre osoby, ktoré konaniu nerozumejú alebo ho nechápu. Návrh zahŕňa aj časť o hodnotení a sledovaní plnenia a členským štátom povoľuje udržať si vyšší stupeň ochrany všade tam, kde už existuje. O mechanizme hodnotenia a sledovania sa musí ešte rozhodnúť, ale mohlo by sa o ňom uvažovať v súvislosti s diskusiou o možných úlohách navrhovanej Agentúry pre základné práva.

27. Aké sú Vaše priority v súvislosti s novými nástrojmi založenými na vzájomnom uznávaní? Vzájomné uznávanie by malo byť založené na opatreniach posilňujúcich dôveru. Čo mienite vykonať na posilnenie vzájomnej dôvery? Aká bude Vaša politika v oblasti vypracovania systému školení sudcov na európskej úrovni?

Program vzájomného uznávania, schválený v roku 2002, považujem za základ politiky EÚ v najbližších rokoch.

Aby sa mohol tento program uplatniť v občianskoprávnych záležitostiach, mojou hlavnou prioritou bude čo najskôr uzatvoriť agendu z Tampere, predkladajúc návrhy na dodržiavanie záväzkov a drobných požiadaviek. Chcel by som uzavrieť program vzájomného uznávania v dvoch oblastiach: závete, dedičstvá a majetkové aspekty rodinného práva; a vyhodnotiť fungovanie už prijatých nástrojov , uplatňovaných najmä v nariadeniach Brusel I a Brusel II. Umožnilo by to ich zdokonalenie a zároveň by to zjednodušilo postupné odstránenie súhlasu o vykonávaní funkcie (exequatur). Z tohto hľadiska by pre posilnenie dôvery medzi členskými štátmi bolo potrebné vytvoriť dodatočné opatrenia ako isté minimálne procesné záruky. Okrem toho mám v úmysle skúmať, v ktorých ďalších oblastiach, okrem tých, ktoré sú zahrnuté v Programe vzájomného uznávania, bude potrebné uplatňovať pravidlá EÚ o vzájomnom uznávaní. Myslím si napríklad, že rozšírenie vzájomného uznávania na súkromné a verejné dokumenty by bolo prínosom pre občanov ako aj ekonomické subjekty, čím by tieto dokumenty mohli na trhu voľne cirkulovať.

Čo sa týka trestnoprávnych záležitostí, myslím si, že by sa mal aktualizovať program vzájomného uznávania. V prípravnej fáze súdneho konania by mali nástroje založené na vzájomnom uznávaní zjednodušiť získavanie dôkazov. Pre fázu po súdnom konaní by sa mal vytvoriť podrobný systém vzájomného uznávania konečných rozhodnutí, aby sa umožnilo cezhraničné vykonávanie rozhodnutí. Tento systém by mal takisto zahŕňať vytvorenie trestného registra pre uznanie vinným a vyhlásenie o nespôsobilosti. Okrem toho by sa malo pokračovať v na vytvorení mechanizmu a kritérií pre výber jurisdikcie v trestnoprávnych záležitostiach.

Parlament koná úplne správne, keď zlučuje postup vzájomného uznávania a posilnenia vzájomnej dôvery. V rozšírenej Európskej únii by mala vzájomná dôvera vychádzať z istoty, že všetci občania EÚ majú prístup k systému súdnej moci, ktorý spĺňa vysoké kvalitatívne normy. Kľúčové otázky v tejto súvislosti predstavuje posilnenie procesných záruk a noriem, vytvorenie systému na objektívne a nestranné hodnotenie kvality stavu súdnictva v trestnom konaní, ako aj zlepšenie vzdelávania sudcov. Z tohto dôvodu musíme v plnej miere využiť výmenný program pre súdne orgány, ktorý Parlament vypracoval na roky 2004 a 2005.

28. <u>Ako zamýšľa Komisia reagovať na neuplatňovanie alebo nesprávne uplatňovanie rámcového rozhodnutia o európskom zatykači v niektorých členských štátoch? Zasadíte sa o to, aby Komisia čo najskôr a s čo najväčšou odhodlanosťou vymedzila definície trestných činov a sankcií za porušenie zákona, uvedených v záveroch z Tampere a v návrhu ústavnej zmluvy?</u>

Na základe dostupných informácií by som zabezpečil, aby Komisia pred koncom tohto roka predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní európskeho zatykača. Napriek skutočnosti, že v uplatňovanej legislatíve sa môže vyskytnúť niekoľko rozporuplných ustanovení alebo nepresností, ktoré by v správe boli samozrejme identifikované, súčasná informácia o praktickom fungovaní európskeho zatykača dokazuje, že nový systém pracuje správne a predstavuje skutočné zlepšenie v porovnaní s predchádzajúcimi postupmi extradície (postup pri vydávaní osôb cudziemu štátu, pozn. prekl.).

V prípade neuplatňovania alebo nesprávneho uplatňovania európskeho zatykača, Komisia podľa súčasnej zmluvy, nemá právo začať konanie vo veci porušenia a v prípade potreby zažalovať členský štát na Súdnom dvore.

V prípade rozdielnosti výkladu alebo sporov medzi členskými štátmi, týkajúcich sa využívania tohto nástroja, by však prípad mohol byť postúpený Súdnemu dvoru, ak by Rada nemohla dosiahnuť dohodu a ak by sa členský štát rozhodol využiť túto možnosť. Je takisto možné, že by bol Dvor požiadaný o poskytnutie predbežného rozhodnutia v danom prípade. Správa môže v tejto súvislosti poskytnúť užitočné informácie.

Od vstúpenia Amsterdamskej zmluvy do platnosti bolo na európskej úrovni prijatých veľké množstvo legislatívnych návrhov, s cieľom priblížiť definíciu trestných činov a postihov, alebo boli podané, ale stále sa o nich rokuje v Rade. Týka sa to najmä oblastí trestných činov, uvedených v záveroch z Tampere a v návrhu ústavnej zmluvy. Okrem týchto výsledkov bude potrebná ďalšia legislatíva na zefektívnenie boja proti závažným cezhraničným trestným činom, najmä v oblasti organizovaného zločinu, finančnej kriminality, vrátane financovania terorizmu a počítačovej kriminality. Konkrétne by som navrhoval harmonizáciu základných prvkov a sankcií za falšovanie, útoky na informačné štruktúry a rôzne formy účasti v zločineckých organizáciách.

Osobitnú pozornosť by som venoval aj reakcii na Zelenú knihu o sankciách a preskúmal by som, či je v istých bodoch všeobecného trestného práva potrebná harmonizácia, aby sa umožnilo a zjednodušilo vymáhanie rozsudku v inom členskom štáte, než v tom, kde bol rozsudok vynesený.

29. Európska rada prijme do konca roka novú protidrogovú stratégiu EÚ (2005-2012). Domnievate sa, že Komisia môže zohrávať dôležitú úlohu pri približovaní politiky EÚobčanom v oblasti drog (ktorá patrí k spoločensky najzávažnejším oblastiam, za podpory EP a Výboru regiónov, čo sú inštitúcie, ktoré stoja bližšie k občanom? Kedy Komisia predloží návrh na prvý akčný plán v rámci novej stratégie? Nemyslíte si, že je čas, aby Komisia transparentne a razantnejšie pristupovala k otázkam protidrogovej politiky? Ak áno, čo by ste zmenili na súčasnej situácii?

Súhlasím s Vami, že európske inštitúcie musia zohrávať kľúčovú úlohu v procese približovania politiky EÚ k občanom. Drogy sú jedným z problémov, ktoré znepokojujú občanov najviac. Nedávny výskum Eurobarometer ukázal, že 76% občanov sa domnieva, že boj proti drogám by mal predstavovať jednu z hlavných priorít EÚ.

Budem sa snažiť posilniť reakciu Komisie na tento problém. Európska rada v decembri podporí novú stratégiu EÚ v oblasti drog na najbližších 8 rokov, ktorá preukazuje vysokú úroveň odhodlania zakročiť proti tejto hrozbe. Toto odhodlanie však musíme premeniť na konkrétne činy. Preto by mala Komisia začiatkom roka 2005 predložiť návrh na prvý akčný plán, ktorý by sa riadil novou stratégiou.

Komisia chce posilniť dialóg medzi politikmi a občianskou spoločnosťou, najmä v problematike drog. Preto by som navrhoval, aby sme do pracovného programu Komisie na rok 2005 začlenili dynamický dialóg s občianskou spoločnosťou o otázkach drog.

Takisto úplne súhlasím s tým, že musíme reagovať na toto očakávanie tým, že vypracujeme prehľadnejší a odvážnejší prístup k problému drog. Podľa môjho názoru je koordinácia politiky v oblasti drog, ktorá je súčasťou môjho portfólia, politickou prioritou, a to z niekoľkých dôvodov:

1. Občania EÚ a vlády členských štátov, ale aj tretie krajiny a medzinárodné organizácie musia byť schopné vyrovnať sa s „jednotnou štruktúrou“ na úrovni Komisie. Bude si to pravdepodobne vyžadovať prehodnotenie spôsobov, ktorými sa situácia momentálne rieši.

2. Aj keď EÚ v otázkach drog zohráva doplňujúcu úlohu voči členským štátom, musíme rozšíriť všetky možnosti obsiahnuté v zmluve na boj proti tejto metle ľudstva tým, že i) posilníme boj proti obchodovaniu s drogami, ii) upriamime pozornosť na obete, poskytujúc im každú možnosť na znovuzačlenenie do spoločnosti a iii) zaradíme antidrogovú dimenziu do oblasti politiky vonkajších vzťahov.

3. Musíme zabezpečiť, aby EÚ pokračovala v preukazovaní svojho odhodlania k vyváženému prístupu, ktorý zahŕňa prevenciu, pokles dopytu, zníženie rizika a liečbu, ako aj bezpečnostné aspekty.

Ako komisár pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť sa preto spolu s mojimi kolegami, zodpovednými za iné oblasti súvisiace s drogami, budem snažiť zlepšiť koordináciu politiky Komisie v oblasti drog a sformovať ju tak, aby splnila požiadavky efektívnosti a verejné očakávania.

30. Aké opatrenia sa zaväzujete prijať na zabezpečenie toho, aby budovanie európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti neohrozilo osobitné okolnosti v niektorých členských štátoch, aby Schengenské normy (platné pre 22 členských štátov) boli prijaté ako všeobecné pravidlo únie a aby sa mohla rozvíjať posilnená spolupráce v prípadoch, keď sa štáty bránia prijatiu opatrení zabezpečujúcich vyšší stupeň ochrany základných práv?

Áno. Článok 6 Zmluvy o Európskej únii spolu s Chartou základných práv únie, ktorá je teraz súčasťou ústavnej zmluvy, musí platiť vždy, keď členské štáty konajú v európskom rámci, vrátane všetkých opatrení na posilnenie spolupráce.

Mojou dlhodobou snahou by bolo to, aby sa naše spoločné zákony v oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti uplatňovali vo všetkých členských štátoch rovnako a aby sa postupne odstraňovala súčasná situácia „premenlivej geometrie“. Uznávam však, že posilnená spolupráca môže byť potrebná v prípadoch, aby sa EÚ nebránilo v pokroku, ak menšina členských štátov nezdieľa sledovaný cieľ. Schengen, forma posilnenej spolupráce *sui generis*, je toho jasným príkladom: Skutočne, napriek tomu, že nie všetky členské štáty zdieľajú cieľ zrušiť kontroly na vnútorných hraniciach, podarilo sa vytvoriť priestor voľného pohybu osôb a realizovať všetky paralelné „sprievodné opatrenia“, ako je napríklad vízová politika, spoločný kontrolný režim na vonkajších hraniciach, ako aj posilnená policajná a súdna spolupráca medzi členskými štátmi. Všetkých 10 nových členských štátov prijalo schengenské pravidlá a normy, hoci ich úplná implementácia do schengenského „aquis“ sa uskutoční postupne, aby mohli začať fungovať nevyhnutné právne, technické, administratívne a praktické opatrenia.

31. Aké kroky uskutočníte na zabezpečenie toho, aby rozpočtové zdroje, určené pre európsky priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, najmä pri revízii finančného výhľadu na obdobie rokov 2007 - 2013 s osobitnou kapitolou nazvanou Občianstvo, sloboda, bezpečnosť a spravodlivosť umožnili dosiahnuť politické ciele stanovené v rámci budúceho programu Tampere II a na druhej strane, aby tieto zdroje boli spravované efektívne a transparentne?

Zaiste.

Ak sa pozrieme na vývoj rozpočtu spoločenstva v uplynulých rokoch, je jasné, že uplatňovanie programu z Tampere bolo sprevádzané prudkým rastom množstva finančných programov, pilotných projektov a prípravných činností. Nové finančné výhľady umožňujú zjednodušenie a racionalizáciu týchto nástrojov, čo je cieľ, ktorý v záujme transparentnosti plne podporujem.

Súhlasím so stanoviskom súčasnej Komisie, že európske občianstvo musí byť jedným z najvyšších politických cieľov únie v nadchádzajúcom období. Považujem za úplne správne, že „európske občianstvo musí slúžiť na zabezpečenie konkrétnych práv a povinností, najmä

slobody, spravodlivosti a bezpečnosti. Sloboda, bezpečnosť a spravodlivosť sú základnými hodnotami, ktoré vytvárajú kľúčové prvky európskeho modelu spoločnosti.“

Zjednodušenie a racionalizácia budú viesť k zvýšeniu transparentnosti, takže potenciálni „klienti“ programu budú okamžite vedieť, na aký všeobecný politický cieľ ich účasť prispeje. Podľa môjho názoru by nové finančné nástroje mali mať čo najpodobnejšie spoločné spôsoby dodávania, riadenia a implementácie.

Nové spôsoby by mali viesť k zvýšeniu efektívnosti programov ako nástrojov politiky, lekcie navrhovania politiky prostredníctvom vhodného systému sledovania a hodnotenia. Takisto by mali zabezpečiť väčšiu flexibilitu v prideľovaní prostriedkov pre rôzne činnosti v rámci rovnakej politickej oblasti a preto by mali pomôcť pri poskytovaní okamžitej reakcie na neočakávané udalosti.

Záverom Vás môžem uistiť o tom, že považujem za svoju povinnosť zabezpečiť vhodný dozor nad finančným riadením v rámci oddelení. Vyžadoval by som, aby ma moje oddelenia pravidelne informovali o finančnom pohybe, výsledkoch auditu, tvrdeniach o protizákonnostiach a o všetkých pripomienkach zo strany Európskeho parlamentu v súvislosti s finančným riadením.

32. Aké opatrenia chcete podniknúť na pokračovanie boja proti nelegálnemu obchodovaniu so ženami a deťmi v rámci EÚ v nadväznosti na prijatie programu Daphne II (2004-2008), ?

Komisia včas pochopila dôležitosť tohto javu a v boji proti obchodovaniu s ľuďmi zohrávala vždy dôležitú úlohu prostredníctvom:

- oznámení predložených v rokoch 1996, 1998 a 2000
- legislatívnych návrhov, napríklad trestnými postihmi za trestné činy nezákonného obchodovania a krátkodobé povolenia pobytu pre obete spolupracujúce s kompetentnými orgánmi proti páchateľom;
  a
- podpory výmeny praktických skúseností medzi odborníkmi, napr. prostredníctvom workshopov financovaných z programov ako AGIS a DAPHNE a vytváraním expertnej skupiny zaoberajúcej sa obchodovaním s ľuďmi.

Predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi, ochrana obetí a účinné trestné stíhanie a trestanie pašerákov budú aj naďalej predstavovať tri hlavné prvky všeobecnej politiky Komisie proti obchodovaniu s ľuďmi. Koordinácia a spolupráca medzi verejnoprávnymi agentúrami a organizáciami občianskej spoločnosti (mimovládne organizácie) sú kľúčovými časťami tejto politiky. Táto problematika ostane aj naďalej neoddeliteľnou súčasťou dialógu Komisie s tretími krajinami.

Komisia sa bude usilovať o uskutočňovanie a posilnenie svojich aktivít, najmä vyhodnotením implementácie rámcovej dohody o boji proti obchodovaniu s ľuďmi z 19. júla 2002, predložením správy expertnej skupiny a správy Rady o výsledkoch štúdie Childoscope, týkajúcej sa príspevku občianskej spoločnosti pri hľadaní nezvestných a pohlavne zneužívaných detí. V roku 2005bude predložené oznámenie, ktoré vyhodnotí pokrok v boji proti tejto pohrome a navrhne ďalšie vhodné opatrenia.

Parlamentný výbor JURI

1. *Máte v úmysle podporovať harmonizáciu súkromného práva v sektoroch týkajúcich sa integrácie trhu, ako napríklad obchodného a zmluvného práva?*

Mojou prioritou je vytvorenie európskeho priestoru súdnictva v občianskoprávnych a obchodných záležitostiach. Musí byť založené na princípoch vzájomného uznávania ako stanovila Európska rada na stretnutí v Tampere a v Programe vzájomného uznávania, prijatom v roku 2000. Preto si myslím, že vzájomné uznávanie súdnych rozhodnutí v EÚ sa musí realizovať v prvom rade tak, že sa príjmu harmonizované pravidlá pre jurisdikciu v čoraz väčšom počte oblastí, ako aj harmonizáciou pravidiel pre kolíziu noriem. V skutočnosti dôraz na vzájomné uznávanie nevylučuje, že harmonizácia súkromného práva môže byť potrebná pre zvýšenie vzájomnej dôvery medzi právnymi systémami členských štátov. Okrem toho bude potrebné zabezpečiť súlad alebo harmonizáciu istého počtu minimálnych noriem procesného práva , ako ich už vymedzuje Program vzájomného uznávania.

V každom prípade chcem zdôrazniť, že v súvislosti s obchodným a zmluvným právom existuje niekoľko nástrojov, ktoré vytvárajú istý stupeň harmonizácie v takých oblastiach ako je spotrebiteľské a poistné právo. Tieto opatrenia prispievajú nielen k ďalšej integrácii trhu, ale zároveň podporujú vzájomnú dôveru v rámci právnych systémov v Európe. Majúc toto na pamäti považujem za svoju povinnosť úzko spolupracovať s ostatnými kolegami komisármi a zabezpečiť, aby harmonizácia podstatnej časti občianskeho práva v oblastiach, ktoré spadajú do ich pôsobnosti, prispela k dosiahnutiu týchto cieľov.

2. *Aké sú podľa Vášho názoru obmedzenia vyplývajúce z princípu subsidiarity v oblasti občianskeho práva? Uvažujete o kódexe spoločenstva o zmluvných a nezmluvných povinnostiach?*

Je náročné vyhodnotiť vplyv princípov subsidiarity na činnosti spoločenstva *in abstracto,* nielen v súvislosti s občianskym právom, ale aj s inými právnymi oblasťami. Zastávam názor, že súlad s princípom subsidiarity musí byť posudzovaný pre každý navrhovaný krok na úrovni EÚ a na základe cieľov danej činnosti. Z tohto hľadiska plne podporujem, aby sa úloha národných parlamentov zvyšovala, ako to predpokladá budúca ústava.

Myšlienka kódexu spoločenstva o zmluvných a mimozmluvných záväzkoch je z dlhodobého hľadiska zaujímavá, ale potrebujeme zvoliť prístup, ktorý bude postupný. Začal sa akčný plán pre európske zmluvné právo. Pevne verím, že práca na budúcom Spoločnom rámci pôsobnosti sa musí uskutočňovať v úzkej spolupráci s rôznymi zainteresovanými osobami, pričom by nemalo ísť o čisto akademický výkon. Akákoľvek forma budúcich krokov musí byť navyše starostlivo zvolená na základe princípu subsidiarity.

V každom prípade však mienim pokračovať v harmonizácii pravidiel pre kolíziu noriem v oblasti zmluvných a mimozmluvných záväzkov tým, že budem podporovať prijatie návrhu nariadenia, známeho pod názvom Rome II a vhodným zapracovaním Zelenej knihy o modernizácii a

transformácii do úpravy Rímskeho dohovoru z roku 1980 (Rome I). Som si istý, že existencia pravidiel pre harmonizáciu kolízie noriem vytvorí dôležitý krok pri vytváraní skutočný priestor občianskeho práva. Som presvedčený, že sa tento cieľ môže dosiahnuť čoskoro.

3. Aké ďalšie kroky plánujete podniknúť s cieľom zlepšiť a dobudovať európske súdne a mimosúdne siete? Bolo by užitočné prehĺbiť európsku dimenziu zahrnutú do vzdelávania právnikov a sudcov? Ak áno, akým spôsobom?

Som presvedčený, že vytvorenie európskej súdnej siete pre občianske a obchodné záležitosti v roku 2001 predstavuje hlavný prínos pre posilnenie súdnej spolupráce, podporu prístupu občanov k súdnictvu a účinné zavádzanie práva spoločenstva. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné, aby európska občianska sieť rátala so záväznou účasťou kontaktných bodov vytvorených členskými štátmi a so silnou podporou úradov členských štátov. Činnosť tejto siete by som chcel v najbližších rokoch zlepšiť prostredníctvom posilnenia jej činnosti a rozvojom vzťahov s ostatnými európskymi sieťami (ako napr. Európska sieť pre mimosúdne riešenie cezhraničných sporov - EEJ-Net-). Preto by som chcel povzbudiť členské štáty k tomu, aby poskytli primerané prostriedky na vybudovanie siete na národnej úrovni.

V oblasti trestného práva európska súdna sieť profitovala zo začlenenia jej sekretariátu a rozpočtu do rozpočtu Eurojustu. Chcel by som, aby sa táto spolupráca aj naďalej posilňovala.

Čo sa týka vzdelávania sudcov, existuje niekoľko programov spoločenstva (rámcový program policajnej a justičnej spolupráce AGIS), ktoré podporujú tento druh činnosti. Verím, že najmä podpora výmeny sudcov a prokurátorov v rámci Európskej únie je veľmi dôležitá pre rozvoj vzájomnej dôvery, zvýšenie úrovne znalosti nástrojov EÚ, zabezpečenie ich správneho uplatňovania v členských štátoch a rozvoj pravidelných kontaktov úradníkov zodpovedných za justičné vzdelávacie inštitúcie v členských štátoch a kandidátskych krajinách. Chcel by som nadviazať na výmenný program pre justičné úrady, ktorý vytvoril Európsky parlament a svoju pozornosť by som sústredil na stálu štruktúru pre výmeny a vzdelávanie sudcov.

4. Aké skutočné výhody vyplývajú pre jednotlivcov a organizácie z harmonizácie procesného práva v cezhraničných prípadoch? Sú opatrenia, ktoré boli v tejto oblasti doteraz prijaté, postačujúce?

Podľa mňa plynie z harmonizácie procesného práva niekoľko výhod pre jednotlivcov a spoločnosti v súvislosti so získavaním rozsudku: ľahší prístup k súdom, jednoduchší a účinnejší postup a lepšie zaručenie práv zúčastnených strán, ktoré takisto zjednodušia vzájomné uznávanie konečných rozhodnutí. V súčasnosti napríklad firma s dlžníkmi v niekoľkých krajinách musí na získanie peňazí v každej z týchto krajín použiť iné postupy, iné formuláre, dodržovať iné termíny, procedurálne postupy, atď. Podporujem návrh nariadenia o európskom systéme platobných postupov. Z môjho pohľadu je zaujímavé, že tento návrh nenarúša existujúce procesné právo, ale práve naopak, vytvára nový doplnkový postup, ktorý je veriteľom k

dispozícii. Záleží len na nich, aby sa slobodne v každom konkrétnom prípade rozhodli, či využijú národný alebo európsky postup.

Som pevne presvedčený, že pri zavádzaní harmonizácie sa musia rešpektovať národné tradície, pričom sa musíme obmedziť na to, čo je nevyhnutné a využiť túto harmonizáciu len v prípadoch cezhraničného významu, čo ale pre mňa neznamená, že by sa mala obmedziť len na tzv. cezhraničné prípady. Napríklad by sme spoločnostiam so sídlom v členskom štáte únie nemali zakázať, aby proti veriteľom v tom istom členskom štáte použili európsky postup, ktorý je dostupný aj ich medzinárodným konkurentom. Takýto krok by nebol v súlade s cieľom jednotného priestoru pre všetkých a mohol by nastoliť otázku diskriminácie. To isté platí pre každú ďalšiu európsku legislatívu, ktorá má s cieľom poskytnúť minimálne procesné záruky na zjednodušenie vzájomného uznávania: definovaním toho, že legislatíva nemôže rozlišovať medzi „vnútornými“ a „cezhraničnými“ prípadmi.

Prínos harmonizácie bude samozrejme závisieť od kvality európskej legislatívy; v tejto oblasti mám vysoké ambície a rátam s Vašou podporou.

5. V súvislosti s medzinárodným súkromným právom, ako vnímate budúce vzťahy s konventom v Haagu, najmä vzhľadom na aktívnejšiu úlohu Parlamentu? Ste si vedomý prípadných ťažkostí so zladením princípu krajiny pôvodu s medzinárodným súkromným právom? Aké kroky by ste podnikli na medzinárodnej úrovni s cieľom zjednotiť prístup k zákonom, ktoré platia pre transakcie uskutočnené prostredníctvom internetu?

Haagsky konvent o medzinárodnom súkromnom práve považujem za jedno z najlepších fór pre koherentný, organizovaný a mnohostranný rozvoj našich vzťahov s tretími krajinami v oblasti justičnej spolupráce v občianskoprávnych a obchodných záležitostiach. Preto sa chcem usilovať, aby sa čo najskôr zavŕšili prebiehajúce rokovania týkajúce sa pristúpenia Európskeho spoločenstva do tejto organizácie. Takisto sa zo všetkých síl budem snažiť nájsť najlepší spôsob, ako v rámci ústavy pri rôznych rokovaniach Haagskeho konventu zohľadniť oprávnené záujmy Európskeho parlamentu.

Myslím si, že medzinárodné súkromné právo a princíp krajiny pôvodu sa navzájom dopĺňajú. Pravidlá o kolízii práva (či už sú zahrnuté v čisto národnom práve, práve spoločenstva alebo v medzinárodných zmluvách) majú za cieľ určiť, ktoré právo sa v prípade medzinárodnej situácie použije. Kritériá pre tento postup sa nevzťahujú na obsah rôznych právnych noriem, ako skôr na súvislosti medzi týmito zákonmi a danou situáciou. Princíp krajiny pôvodu je veľmi dôležitý. Znamená to, že v rámci Európskeho spoločenstva uplatnenie zákona členského štátu pre spoločnosti založené v inom členskom štátu nebude mať za následok neoprávnené obmedzenie voľného pohybu tovaru a služieb.

Diskusie na rôznych medzinárodných fórach o zákonoch, ktoré sa uplatňujú pre transakcie uskutočnené cez internet, sú veľmi zložité, zohľadňujúc pri tom rozdielnosť hmotných záujmov a národných tradícií. Rád by som aktívne prispel k týmto diskusiám, aby sa našli vhodné riešenia, ktoré by sa mohli uplatniť v celkovom kontexte.

6. <u>Aké opatrenia máte v úmysle zaviesť s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty plne transponovali a správne aplikovali právne predpisy EÚ? Budete v prípade porušenia zmlúv požadovať od ESD sankcionovanie v súlade s článkom 228? Existujú aj alternatívne mechanizmy na dosiahnutie tohto cieľa?</u>

Priamu zodpovednosť za uplatňovanie právnych predpisov spoločenstva, tak za ústavu ako aj sekundárnu legislatívu (nariadenia, smernice a rozhodnutia), nesú členské štáty. Spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi je však kľúčovým prvkom v účinnej kontrole zavádzania právneho poriadku spoločenstva.

Vynaložím všetko úsilie na zhromaždenie presných informácií členských štátov o ich nástrojoch na transponovanie legislatívy EÚ a o praktických opatreniach na ich uplatňovanie. Budem trvať na tom, aby sa presne určili nezrovnalosti na základe starostlivej analýzy a nebudem váhať ich zverejniť. V rámci súčasného právneho rámca o veciach spadajúcich pod hlavu VI Zmluvy o Európskej únii sa článok 226 Zmluvy o Európskom spoločenstve nevyužíva a prostriedky kontroly sú obmedzené.

Preto mám v úmysle, aby sa na jednej strane zlepšili preventívne opatrenia na posilnenie právnych predpisov EÚ a na strane druhej, aby sa zlepšili nástroje kontroly a spôsoby na kontrolu správnosti ich aplikácie.

Mojim cieľom je rozvíjať tieto metódy ako aj zabezpečiť, aby sa uplatňovali vo všetkých oblastiach spadajúcich do mojej pôsobnosti. Účelom toho je podpora preventívnej fázy kontroly. Príklady druhov metód, ktoré sa môžu použiť: výkladové oznámenia o špecifických oblastiach právnych predpisov spoločenstva (zmluva a sekundárna legislatíva), využitie expertných výborov a sietí na pomoc Komisii a zostavenie expertných skupín *ad hoc* v konkrétnych oblastiach za účelom výmeny informácií a praktických skúseností medzi členskými štátmi.

Zabezpečím však, aby sa správne uplatňovanie prijatých nástrojov systematicky a starostlivo kontrolovalo a aby sa správa pripravená Komisiou na základe poskytnutých informácií predložila spolu so závermi Parlamentu. Takéto správy majú politický vplyv a v citlivých otázkach, ako v prípade zavádzania európskeho zatykača, spôsobia rozsiahle diskusie.

Stíhanie domnelých porušení právnych predpisov spoločenstva sa uskutočňuje vo viacerých fázach prostredníctvom konania o porušovaní podľa článku 226 a 228 zmluvy. Tieto postupy sa používajú s cieľom vylúčiť akýchkoľvek pochybností v zmysle právnych predpisov spoločenstva, zastaviť akékoľvek porušovanie a tak zabezpečiť správne fungovanie právneho systému spoločenstva.

Podľa predchádzajúcich fáz v dosiahnutí rozsudku Európskeho súdneho dvora v otázke porušenia podľa článku 226 zmluvy, sa každé nesplnenie rozsudku členským štátom o rýchle dodržanie rozsudku vydaného Súdnym dvorom, musí považovať za najzávažnejšie porušenie právneho poriadku EÚ. Netreba pochybovať o tom, že Komisia bude v takýchto prípadoch postupovať podľa článku 228, čo prípadne môže viesť k druhému podaniu na Súdny dvor, tentoraz aj spolu s uložením trestu.

Ako som už naznačil, hlavnou úlohou konania o porušovaní je dosiahnuť súlad členských štátov s právnym poriadkom EÚ, čo európskym občanom a firmám umožní plne využívať práva, ktoré im prináležia.

Toto sa niekedy môže dosiahnuť pomocou mechanizmu, ktorý dopĺňa alebo nahrádza formálny postup pri nesplnení záväzku.

Možno spomenúť nasledovné doplnkové mechanizmy:

1- V prípade častých a opakujúcich sa porušení pravidiel spoločenstva v danej oblasti sa niekedy všeobecné rokovanie s príslušným členským štátom prejavilo ako účinnejšie než konanie o porušení.

2- Takzvané balíkové schôdze, ktoré umožňujú stály dialóg a spoluprácu medzi Komisiou a príslušnými orgánmi v členskom štáte s cieľom overiť balík prípadov a nájsť riešenia cestou mimosúdneho konania.

3- Čo sa týka uplatňovania smerníc ustanovujúcich práva pre veľký počet občanov a ktoré vyžadujú individuálny prístup a riešenie , vytváranie kontaktných bodov *ad hoc* môže byť účinné.

4- Napokon vytváranie nezávislých a špecializovaných národných orgánov prispieva v niektorých prípadoch k uľahčeniu plnenia úloh, ktoré Komisia ako ochrankyňa zmlúv stanovila.

7. Aké konkrétne kroky máte v úmysle podniknúť s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty transponovali legislatívu spoločenstva načas? Predstavte si situáciu, v ktorej by niektoré členské štáty, vrátane Vašej krajiny, nezaviedli hlavnú liberalizačnú smernicu. V niektorých kruhoch je toto opatrenie nepopulárne a blížia sa miestne voľby. Parlament sa dožaduje konania vo veci porušenia zmlúv a právna služba je pripravená. Z domu Vám telefonuje minister. Čo mu poviete? Čo poviete Parlamentu?

V záujme zabezpečenia účinnej realizácie politík spoločenstva a úsilím o ich efektivitu, čím by si získali dôveru verejnosti, inštitúcie musia zaručiť účinné sledovanie uplatňovania právnych predpisov spoločenstva. Týmto sledovaním bola poverená Komisia vo svojej výhradnej úlohe ochrankyne zmluvy.

Komisia už využíva zjednodušený a zrýchlený postup v nadväznosti na počiatočné požiadavky národného uplatňovania vo forme úradného oznámenia o národných opatreniach pre zavádzanie predpisov. Tento postup poskytuje automatický prehľad o tom, čo členské štáty doposiaľ uskutočnili a takisto aj okamžitú kontrolu. Tento postup fungoval v uplynulých rokoch efektívne a bude sa používať aj naďalej, s cieľom zabezpečiť jednotné plnenie budúcich úradných oznámení.

Komisia už zaviedla niekoľko opatrení na zlepšenie transpozíciu smerníc. Komisia musí tieto opatrenia zaviesť proaktívne a zlepšovať ich, aby zaručila dosiahnutie maximálnych výsledkov.

Ak sa na záver rozhovorov s členským štátom ani napriek všetkým kladným opatreniam na zlepšenie transpozície nenájde riešenie v súlade s právnymi predpismi spoločenstva, potom musí

Komisia podniknúť nevyhnutné kroky podľa podmienok stanovených zmluvou. Tento postup je samozrejme veľmi dlhý a členský štát má veľa možností na obhájenie svojej pozície.

Ak minister v závažnej politickej situácii zatelefonuje zodpovednému komisárovi, je povinnosťou komisára vypočuť si ho. Buď sa tu však vyskytnú nové prvky, ktoré zmenia predchádzajúcu situáciu, alebo komisár nemá ani najmenší dôvod svoj postoj zmeniť; a teda bude postupovať podľa zmluvy. Systém Európskej únie je založený na právnom poriadku a nikto z ministrov nemôže obísť túto skutočnosť. Parlament by mal byť o postupe konania informovaný v súlade s existujúcou legislatívou a rámcovou dohodou. Takáto situácia si vyžaduje zabezpečenie rovnováhy medzi dodržiavaním pravidiel a nevyhnutnosťou zabrániť Komisii, aby sa stala faktorom vo volebnej kampani.

8. Akým spôsob máte v úmysle uľahčiť kontrolné právomoci Parlamentu týkajúce sa vykonávacích právomocí Komisie (komitológia)? Ste odhodlaný zaručiť Parlamentu rovnaké zaobchádzanie a prístup k informáciám na rovnakom stupni ako Rada? Domnievate sa, že v tejto otázke možno očakávať ustanovenia ústavy?

Súhlasím s tým, že transparentnosť je pri zabezpečení zodpovednosti kľúčovým faktorom. Konkrétne pri práci tzv. výborov pre „komitológiu“, by som pozornosť Parlamentu zameral na skutočnosť, že smernica Rady č. 1999/468 ES už zaväzuje Komisiu, aby zabezpečila náležité opatrenia transparentnosti, vrátane zverejnenia zoznamu existujúcich výborov a výročnej správy o činnostiach týchto výborov.

Popri týchto opatreniach transparentnosti pre širokú verejnosť, rozhodnutie Rady stanovuje aj poriadok na prednostné informácie Európskeho parlamentu, ktorý bol ďalej objasnený v rámcovej dohode medzi EP a Komisiou. To umožňuje EP informovať sa o práci komitologických výborov a najmä uplatňovať svoje právo kontroly zavádzania opatrení podľa legislatívy prijatej v rámci spolurozhodovania. Mal by som doplniť, že v roku 2003 Komisia zaviedla verejný register všetkých dokumentov komitológie, ktoré podala Komisia Európskemu parlamentu. Tento register zároveň poskytuje priamy prístup verejnosti k veľkému počtu dokumentov.

Ústava objasňuje právny rámec právomocí Komisie pri uplatňovaní tým, že rozlišuje na jednej strane delegované nariadenia, pri ktorých môže Komisia nahradiť alebo pozmeniť menej podstatné prvky právnych predpisov a rámcových predpisov (v čom má EP a Komisia rovnaké postavenie - pozri článok I 36) a na druhej strane skutočné vykonávacie akty (pre ktoré zákon stanovuje pravidlá a všeobecné zásady (napr. v rámci spolurozhodovania): článok I 37). Ústava však neprináša žiadny doplnok v súvislosti s transparentnosťou pri uplatňovaní takýchto právomocí Komisiou.

9. Ako rázne zamýšľate pokračovať v záväzku z medziinštitucionálnej dohody na zlepšenie zákonodarného procesu s cieľom zrušiť zastarané akty a

zjednodušiť zložité akty? Bude sa tejto otázke venovať osobitná pozornosť pri vykonávaní hodnotenia rozšíreného vplyvu?

Už v roku 2002 Komisia zahájila rozsiahly akčný plán o zlepšení právnej úpravy , ktorý poskytuje kontext a podklad príspevku Komisie na uplatňovanie medziinštitucionálnej dohody o skvalitnení procesu schvaľovania právnych predpisov.

Plne podporujem súčasný program Komisie na zlepšenie právnej úpravy a celkom iste sa budem snažiť pokračovať v prospech tejto dôležitej práce spolu s novou Komisiou s cieľom zabezpečiť, aby nová legislatíva nebola príliš zložitá a zrušila sa zastaraná legislatíva a aby sa zjednodušili staré právne predpisy.

Mal by som doplniť, že vzhľadom na relatívne nedávne vytvorenie acquis v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, sa môj prínos zameria na zabezpečenie zjednodušenia a kvality pri vytváraní nových právnych predpisov.

Integrovaný prístup Komisie, presahujúci viaceré oblasti, na vyhodnotenie vplyvu politických návrhov[2], bude pre mňa prioritou, aby som tak splnil svoj záväzok zabezpečiť vysokú kvalitu a jednoduchosť legislatívy v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí.

10. Európska komisia pripravuje budúce usmernenia pre nový program na obdobie 2004-2009 týkajúci sa rozvoja Európskej únie ako jednotného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Aké sú Vaše priority v oblasti občianskeho a procesného práva?

Zabezpečenie úplného a správneho uplatňovania už prijatých „acquis“ je určite dôležité a zaväzujem sa venovať tejto úlohe náležitú pozornosť. Okrem toho využijem všetky možnosti, ktoré ponúka európska súdna sieť v občianskoprávnych záležitostiach na podporu účinného a praktického využívania nástrojov spoločenstva. Navyše som presvedčený o tom, že venovanie náležitej pozornosti uplatňovaniu legislatívy nie je dôvodom na omeškanie prijímania nových legislatívnych nástrojov, ako to zdôraznila Komisia vo svojom oznámení v júni tohto roku.

Zaväzujem sa preto pokračovať v plnení zostávajúcich tém z Tampere a pokračovať v úsilí o úplné uplatnenie programu vzájomného uznávania (najmä v tých oblastiach, kde ešte neexistujú európske pravidlá pre vzájomné uznávanie). Naďalej budem pozorne sledovať ostatné oblasti, ktoré nie sú zahrnuté v programe vzájomného uznávania. Myslím si napríklad, že sa potreby občanov a podnikateľskej sféry neobmedzujú na rozhodnutia súdov. Napríklad v oblasti jednotného priestoru bez vnútorných hraníc by mali súkromné a verejné dokumenty cirkulovať čo najvoľnejšie. Administratívne formality, ktoré obmedzujú voľný pohyb dokumentov, by sa mali zrušiť, alebo obmedziť na minimum. Trvalá snaha o účinnejšie presadzovanie súdnych rozhodnutí v rámci EÚ, Achillova päta občianskeho súdnictva, bude takisto črtou môjho portfólia. Nehovoriac o tom, že zabezpečím, aby budúci rozvoj právnych predpisov rešpektoval právne a súdne tradície členských štátov a aby boli navrhované na základe rozšírenej konzultácie pre všetky zainteresované strany.

[2] COM(2002) 276 konečné znenie.

11. Konferencia o medzinárodnom súkromnom práve v Haagu je poslednou fázou príprav Dohovoru o výlučnom výbere súdnych dohôd („Dohovor“) pre transakcie medzi podnikateľmi. Európska komisia sa zúčastňuje na rokovaniach Dohovoru v mene EÚ. Medzičasom otvorila Komisia verejnú rozpravu o tejto otázke. Aké je Vaše stanovisko k výsledkom týchto rokovaní? Navrhujete, aby EÚ pristúpila k dohovoru?

Pri čítaní konzultačného dokumentu, ktorý uvádzate, je každému jasné, aký zložitý je návrh o výlučnom výbere súdnych dohôd a aké náročné sú prebiehajúce rokovania. Verejné rozpravy majú za cieľ umožniť Komisii lepšie pochopiť problémy európskych podnikateľských kruhov a ostatných zainteresovaných strán a skvalitniť hodnotenie možného vplyvu rozdielnych možností, ktoré sa posudzujú počas rokovaní. Som presvedčený, že úspešný dohovor by bol veľkým prínosom pre medzinárodný obchod a podnikanie v Európe. Všetko však závisí od výsledku rokovaní: ak dosiahneme vyrovnaný dohovor, ktorý chráni oprávnené záujmy európskych spoločností, samozrejme podporím pristúpenie spoločenstva k tomuto dohovoru. V každom prípade, vzhľadom na dôležitosť tohto dohovoru si myslím, že následné závery rokovaní, primerané vyhodnotenie vplyvov na základe konečnej verzie textu, by sa mali uskutočniť skôr než Komisia navrhne Rade podpísanie alebo pristúpenie k dohovoru.

12. Ochrana občianskych práv je jedným zo základov nášho demokratického systému, založeného na právnom štáte. Charta základných práv, začlenená do ústavnej zmluvy a európsky právny systém poskytujú občanom ďalšiu ochranu, dokonca aj voči ich vlastnému členskému štátu. Týka sa všetkých občanov ako spotrebiteľov, pracujúcich, dôchodcov, pacientov, študentov, štátnych úradníkov, ale rovnako aj občanov únie, vo vzťahu k európskej administratíve a jej zástupcom. Aké sú Vaše priority v oblasti právnej a súdnej ochrany občanov?

Plne súhlasím s dôležitosťou ochrany práv občanov, ktoré by mali byť účinne chránené právnym systémom každého členského štátu.

Z tohto hľadiska si myslím, že zlepšenie účinnosti a fungovania súdnictva by malo byť všeobecnou prioritou. Preto podporím a prispejem do práce Európskej komisie pre efektívnosť súdnictva (CEPEJ) v rámci Rady Európy. Takisto v rámci obmedzených právomocí únie budeme istotne vyzvaní, aby sme zvážili mnohé aspekty týkajúce sa efektívnosti súdnictva (zníženie počtu omeškaní, účinné presadzovanie rozhodnutí, atď.)

Zároveň si myslím, že právna ochrana občanov zahŕňa účinný prístup k súdom, ako ho definuje Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu. Som odhodlaný pracovať na dosiahnutí tohto cieľa v kontexte Európskej únie a mojím úsilím je zabezpečiť nie teoretické alebo iluzórne práva, ale také práva, ktoré budú praktické a účinné. Z tohto pohľadu predstavuje smernica o právnej pomoci a kompenzácii pre obete trestných činov snahu EÚ o zlepšenie právnej ochrany pre jej občanov. Mojou úlohou je zabezpečiť riadne uplatnenie tejto smernice členskými štátmi a v

prípade potreby skompletizovať tento súbor pravidiel prostredníctvom schválenia nových opatrení na rovnaký účel.

13. Európska komisia predstavila 28. apríla návrh rámcového rozhodnutia, týkajúceho sa práv podozrivých a obžalovaných osôb v trestných konaniach v rámci Európskej únie. Súhlasíte s názorom, že práve táto oblasť je prioritná pre EÚ v snahe vytvoriť vzájomnú dôveru, keďže právne nástroje majúce veľký vplyv na základné práva ako napríklad už dnes platný európsky zatykač, akým spôsobom chcete vytvoriť podmienky pre prijatie tohto aktu v čo najkratšej lehote?

V plnej miere podporujem názor, že opatrenie, ktoré chce chrániť práva a podporovať vzájomnú dôveru, je nevyhnutné. Opatrenie na ochranu práv jednotlivcov bolo navrhované v Tampere zároveň s nástrojmi , ako je európsky zatykač a iné iniciatívy, určené na zjednodušenie trestného stíhania; nie je odpoveďou na tieto iniciatívy, skôr jej opakom. Navrhovaná rámcová dohoda o istých procesných právach v trestných konaniach umožní plynulé fungovanie opatrení o vzájomnom uznávaní v oblasti trestného práva, pretože členské štáty budú mať väčšiu snahu prijať to, že iné členské štáty majú k dispozícii náležitú ochranu. Je dôležité, aby odborníci pracujúci v tejto oblasti s nástrojmi vzájomného uznávania, ako je európsky zatykač, mali potrebnú dôveru voči systémom uplatňovaným inými súdnymi a policajnými orgánmi, pretože plynulosť ich každodennej práce závisí od ich viery v úspech.

Využijem všetky možnosti na to, aby Rada rámcovú dohodu schválila a aby ju členské štáty zaviedli v čo najkratšom čase. Otázkou je, či Rada bude schopná dosiahnuť jednohlasnú dohodu. Niektoré členské štáty v minulosti vyjadrili v tomto smere istú zdržanlivosť. Môj predchodca, komisár Vitorino, si vypočul stanoviská predstaviteľov členských štátov, sa na neformálnom zasadnutí Rady ministrov spravodlivosti a vnútra (JAI) vo Verii v marci 2003 prerokovávala Zelená kniha o procesných zárukách, ktorá predchádzala tomuto opatreniu. Rozsiahle diskusie prebiehali už pred predložením návrhu. Schválený text zohľadňuje mnohé obavy vyjadrené počas konzultačnej fázy, dúfam, že tieto obavy boli dostatočne vypočuté, aby členské štáty, ktoré vtedy vyjadrili nesúhlas, mohli tento návrh podporiť.

14. V čom vidíte priority a občianske ciele v nasledujúcich rokoch v snahe naplniť program z Tampere zameraný na vytvorenie európskeho priestoru práva, konkrétne vo vzťahu k občianskemu a obchodnému právu?

Prístup, ktorý som naznačil v svojej odpovedi na predchádzajúcu otázku, zahŕňa pokračovanie viacerých špecifických činností a legislatívnych návrhov.

Aby sa mohli zaviesť zostávajúce opatrenia, charakterizované v agende z Tampere, zaväzujem sa pokračovať v práci na návrhu programu „Roma II“ o uplatňovaní práva pre mimozmluvné záväzky, navrhované nariadenie o platobnom poriadku a budúci návrh o malých sporoch a o mediácii (tzv. ADR - Alternative Dispute Resolutions, pozn. prekl.).

Okrem toho by som chcel čoskoro predložiť návrh na zachovanie záväzkov a na modernizáciu a komunitarizáciu Rímskeho dohovoru na práve použiteľnom pre zmluvné záväzky („Roma I“).

Potom by som chcel pokračovať v práci dvoma rozdielnymi smermi: prvým bude vytvorenie vzájomného uznávania v dvoch hlavných oblastiach, obsiahnutých v tomto programe, ktorými sú závete a dedičstvá a majetkové aspekty rodinného práva; druhým bude vyhodnotenie fungovania už prijatých nástrojov, najmä nariadení Brusel I a Brusel II, aby sa dosiahlo ich zlepšenie a pokračovanie v postupnom odstraňovaní „exequatur“, čo vyvolá nutnosť vytvoriť podporné opatrenia, ako istých minimálnych procedurálnych záruk na posilnenie dôvery medzi členskými štátmi.

Pokiaľ ide o ostatné oblasti, ako napríklad posilnenie uznávania niektorých druhov súkromných a verejných dokumentov, myslím si, že bude potrebné uskutočniť isté kroky na skvalitnenie vzájomného uznávania osvedčení o dedičstve, administratívnych dokumentov potrebných na aktualizáciu majetkových výpisov, atď. A napokon, čo sa týka presadzovania, mám v úmysle čo najskôr začať diskusie a prípravné práce v už vymedzených oblastiach (ako sú dočasné a ochranné opatrenia, transparentnosť majetku dlžníkov a zmrazenie bankových účtov), ako aj stanovenie ďalších opatrení, potrebných na zabezpečenie účinného presadzovania súdnych rozhodnutí.